BETTER REGULATION FOR BETTER LIFE

รวมความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับย่อที่น่าสนใจ

เดือนเมษายน ๒๕๖๓
ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย
กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ดัชนีความเห็นจำแนกตามหัวข้อเรื่อง

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
<u>การเงิน การคลัง และวิธีการงบประมาณ</u>		
กองทุน		
กองทุนกีฬา		
การช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยและเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ	๙๐๒/๒๕๖๓	๔-๒
การอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้น	๑๐๔๙/๒๕๖๓	๕-๑๒
กองทุนเกษตรและสหกรณ์		
อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง	๑๐๔๔/๒๕๖๓	๕-๑๐
อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร	๑๒๑๔/๒๕๖๓	๖-๑๐
กองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว		
หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทาง ในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิม	๑๑๘๘/๒๕๖๓	๖-๕
กองทุนเพื่อการศึกษา		
ขอหารือการจัดสรรเงินสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๑๒๖๒/๒๕๖๓	๖-๑๗
วิธีการงบประมาณ		
การจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ.	๖๐๒/๒๕๖๓	๒-๒
<u>การปกครอง</u>		
การมอบอำนาจ และการมอบหมาย		
การอนุญาตและการมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒	๖๓๐/๒๕๖๓	๒-๓
ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค	๗๕๓/๒๕๖๓	๓-๔
ละเมิดทางปกครอง		
การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับ	๕๒๕/๒๕๖๓	๑-๔

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงาน และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญา เจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีความเห็นให้รับผิดทางละเมิด		
การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ	๗๐๔/๒๕๖๓	๒-๙
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด : กรณีความเสียหายเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน	๑๒๐๘/๒๕๖๓	๖-๗
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง		
ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค	๗๕๓/๒๕๖๓	๓-๔
การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๒๓๘/๒๕๖๓	๖-๑๓
องค์กรภาครัฐ		
รัฐวิสาหกิจ		
การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การตลาด ในกรณีไม่มีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์	๕๒๔/๒๕๖๓	๑-๓
การอนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	๙๔๔/๒๕๖๓	๔-๕
องค์การมหาชน		
การอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า – ออก อาคารจอดรถของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเป็นทางเข้า – ออกสู่ทางสาธารณะ	๑๐๘๑/๒๕๖๓	๕-๑๗
การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.)	๑๒๕๙/๒๕๖๓	๖-๑๕
<u>บุคลากรภาครัฐ</u>		
ข้าราชการ		
ข้าราชการตำรวจ		
การตรวจสอบประวัติผู้สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ	๑๐๖๘/๒๕๖๓	๕-๑๖
วินัย อุทธรณ์ และการร้องทุกข์		
การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การตลาด ในกรณีไม่มีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์	๕๒๔/๒๕๖๓	๑-๓

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
<u>คณะกรรมการ</u> **องค์ประกอบและที่มา** การกำหนดสัดส่วนจำนวนของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๑๓๖/๒๕๖๓	๕-๒๐
<u>เกษตรและสหกรณ์</u> **กองทุนเกษตรและสหกรณ์** อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง	๑๐๔๔/๒๕๖๓	๕-๑๐
อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร	๑๒๑๔/๒๕๖๓	๖-๑๐
ประมง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดประมง พ.ศ. ๒๕๕๘	๘๑๘/๒๕๖๓	๓-๑๐
<u>ขนส่งและคมนาคม</u> **การขนส่งทางบก** อำนาจของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการรับชำระค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก	๔๐๘/๒๕๖๓	๑-๒
การประมูลแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษเพื่อนำเงินเข้ากองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน	๑๐๙๔/๒๕๖๓	๕-๑๙
<u>คนต่างด้าว</u> **การทำงาน และการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว** การออกหนังสือรับรองการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียน	๑๐๖๕/๒๕๖๓	๕-๑๔
หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิม	๑๑๘๘/๒๕๖๓	๖-๕
การเข้าเมือง การออกหนังสือรับรองการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียน	๑๐๖๕/๒๕๖๓	๕-๑๔
<u>คุ้มครองผู้บริโภค</u> **บทบัญญัติทั่วไป** ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค	๗๕๓/๒๕๖๓	๓-๔
การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๒๓๘/๒๕๖๓	๖-๑๓

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
โฆษณา การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้	๗๒๔-๗๒๕/๒๕๖๓	๓-๒
สินค้าและบริการ การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๗๗๘/๒๕๖๓	๓-๖
<u>จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ</u> การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๐๖๔/๒๕๖๓	๕-๑๓
<u>ที่ดิน</u>		
เวนคืน การจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ	๗๐๑/๒๕๖๓	๒-๘
การแต่งตั้งผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน	๗๕๒/๒๕๖๓	๓-๓
การดำเนินการของกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒	๘๐๖/๒๕๖๓	๓-๙
การซื้อที่ดินที่เหลือจากการเวนคืนที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ	๑๐๒๕/๒๕๖๓	๕-๔
การอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า – ออก อาคารจอดรถของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เป็นทางเข้า – ออกสู่ทางสาธารณะ	๑๐๘๑/๒๕๖๓	๕-๑๗
<u>ทุจริตและประพฤติมิชอบ</u> การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงานและคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีความเห็นให้รับผิดทางละเมิด	๕๒๕/๒๕๖๓	๑-๔
ขอบเขตการบังคับใช้วรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	๖๓๒/๒๕๖๓	๒-๕

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
<u>โทรคมนาคม และการสื่อสาร</u> การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๐๖๔/๒๕๖๓	๕-๑๓
<u>ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม</u> **ป่าไม้** การนำระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับแก่การขออนุญาตเข้าศึกษา วิจัย หรือดำเนินกิจกรรมอื่นใดในพื้นที่ป่าชุมชน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน	๘๔๑/๒๕๖๓	๓-๑๒
การขออนุญาตก่อสร้างโครงการขยายท่าเทียบเรือ ระยะที่ ๔ ในทะเลของบริษัท เคอรี่ สยามซีพอร์ต จำกัด	๑๒๑๒/๒๕๖๓	๖-๙
สวนป่า การนำสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานป่าไม้ (สวนป่าโครงการที่ ๔) ไปขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๐๐๕/๒๕๖๓	๔-๘
ป่าสงวน การนำระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับแก่การขออนุญาตเข้าศึกษา วิจัย หรือดำเนินกิจกรรมอื่นใดในพื้นที่ป่าชุมชน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน	๘๔๑/๒๕๖๓	๓-๑๒
<u>ธุรกิจ และพาณิชยกรรม</u> **กู้ยืมเงิน** การให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๘๘๖/๒๕๖๓	๔-๒
การขอรับการจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (กรณีโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)	๙๕๗/๒๕๖๓	๔-๖
อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง	๑๐๔๔/๒๕๖๓	๕-๑๐
อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร	๑๒๑๔/๒๕๖๓	๖-๑๐

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
ข้อมูลเครดิต ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทข้อมูลเครดิต (กรณีการให้บริการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก)	๑๐๑๘/๒๕๖๓	๕-๓
แข่งขันทางการค้า และป้องกันการผูกขาด การออกประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ากำหนดมาตรการลดหย่อนโทษ	๗๖๔/๒๕๖๓	๓-๕
ควบคุมสินค้าและราคา การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๗๗๘/๒๕๖๓	๓-๖
นำเข้า และส่งออก การอนุญาตและการมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒	๖๓๐/๒๕๖๓	๒-๓
อำนาจของกรมศุลกากรในการกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๑๐/๒๕๖๓	๒-๑๑
สหกรณ์ การนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือลงทุน	๘๓๐/๒๕๖๓	๓-๑๑
<u>ภาษีอากร และค่าธรรมเนียม</u> **ค่าธรรมเนียม** แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๒๒๒/๒๕๖๓	๖-๑๕
ภาษีทรัพย์สิน **รถยนต์** อำนาจของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการรับชำระค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก	๔๐๘/๒๕๖๓	๑-๒
ภาษีการบริโภค **ศุลกากร** อำนาจของกรมศุลกากรในการกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ	๗๑๐/๒๕๖๓	๒-๑๑

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
การตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒		
<u>แรงงาน</u> การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง	๖๖๕/๒๕๖๓	๒-๖
การอนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	๙๔๔/๒๕๖๓	๔-๕
การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.)	๑๒๕๙/๒๕๖๓	๖-๑๕
<u>วัฒนธรรม การกีฬา และการท่องเที่ยว</u> **กีฬา** การช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยและเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ	๙๐๒/๒๕๖๓	๔-๒
การอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้น	๑๐๔๙/๒๕๖๓	๕-๑๒
ท่องเที่ยว การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้	๗๒๔-๗๒๕/๒๕๖๓	๓-๒
การหักและการวางหลักประกันเพิ่มตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๐๓๔/๒๕๖๓	๕-๗
ศิลปวัฒนธรรม ความหมายของภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดีทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๑๔๒/๒๕๖๓	๖-๓
<u>วิชาชีพ</u> การกำหนดสัดส่วนจำนวนของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๑๓๖/๒๕๖๓	๕-๒๐
<u>ศึกษา</u> **การศึกษาเอกชน** อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐	๗๙๒/๒๕๖๓	๓-๗

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
อุดมศึกษา การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑๑๗๕/๒๕๖๓	๖-๕
<u>สวัสดิการสังคม</u> **ลูกจ้าง** การอนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	๙๔๔/๒๕๖๓	๔-๕
การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.)	๑๒๕๙/๒๕๖๓	๖-๑๕
<u>สาธารณสุข</u> **ยาเสพติด** การตรวจสอบประวัติผู้สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ	๑๐๖๘/๒๕๖๓	๕-๑๖
สถานพยาบาล การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้า พ.ศ. ๒๕๔๒	๗๗๘/๒๕๖๓	๓-๖
<u>อุตสาหกรรม</u> แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๒๒๒/๒๕๖๓	๖-๑๑

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนเมษายน ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

อำนาจของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการรับชำระค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ๑-๒

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การตลาดในกรณีไม่มีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ๑-๓

การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงาน และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีความเห็นให้รับผิดทางละเมิด ๑-๔

อำนาจของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการรับชำระค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ประเด็นที่หนึ่ง การชำระค่าปรับของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๔๑/๑ ต้องจัดให้มีบันทึกการเปรียบเทียบหรือไม่ หากจะต้องดำเนินการจะเป็นอำนาจของผู้ใด

ความเห็น เมื่อมาตรา ๑๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดวิธีการรับชำระค่าปรับไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถที่ประสงค์จะชำระค่าปรับในวันที่มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนมีอำนาจรับชำระค่าปรับได้ และมีผลทำให้คดีเป็นอันเลิกกัน ดังนั้น เมื่อผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถชำระค่าปรับโดยมิได้โต้แย้งข้อกล่าวหา จึงเป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ นายทะเบียนย่อมมีอำนาจรับชำระค่าปรับดังกล่าวได้ ส่วนวิธีการชำระค่าปรับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด ซึ่งอาจไม่ต้องจัดทำบันทึกการเปรียบเทียบก็ได้ เนื่องจากการชำระค่าปรับดังกล่าวเป็นวิธีการบังคับตามที่กฎหมายกำหนดเป็นกรณีเฉพาะ

ประเด็นที่สอง มาตรา ๑๔๑/๑ (๒) (ข) กำหนดให้นำหลักฐานการชำระค่าปรับที่ได้รับจากเจ้าพนักงานจราจร มาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อให้ออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้น หากเป็นการชำระค่าปรับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๑ (๑) เช่น ผ่านธนาคาร หน่วยบริการรับชำระเงิน ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถจะสามารถนำหลักฐานการชำระค่าปรับโดยวิธีดังกล่าวมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อให้ออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถได้หรือไม่

ความเห็น วัตถุประสงค์ของมาตรา ๑๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฯ เป็นการกำหนดมาตรการบังคับเพื่อบังคับให้มีการชำระค่าปรับที่ค้างชำระ โดยใน (๒) (ข) กำหนดให้เมื่อเจ้าของรถได้ชำระค่าปรับโดยถูกต้องครบถ้วนแล้วสามารถนำหลักฐานการชำระค่าปรับมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อให้ออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีได้ และมาตรา ๑๔๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้สามารถชำระค่าปรับได้ทั้งโดยทางไปรษณีย์หรือโดยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต หรือวิธีการอื่น โดยผ่านธนาคารหรือหน่วยบริการรับชำระเงิน ซึ่งเป็นวิธีการที่กฎหมายยอมรับให้มีผลเช่นเดียวกับการชำระค่าปรับต่อพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจ ดังนั้น ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้ชำระค่าปรับที่ค้างชำระผ่านช่องทางตามมาตรา ๑๔๑ (๑) จึงสามารถนำหลักฐานการชำระค่าปรับนั้นมาแสดงต่อ

นายทะเบียนเพื่อให้ออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถได้

ประเด็นที่สาม ในการรับชำระค่าปรับที่ค้างชำระ กรมการขนส่งทางบกจะมอบหมายให้หน่วยงานที่เป็นตัวกลางในการรับชำระภาษีประจำปีสำหรับรถเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บค่าปรับพร้อมรับชำระภาษีประจำปีสำหรับรถเพื่อนำส่งให้กรมการขนส่งทางบก อันถือเสมือนเป็นกรณีที่กรมการขนส่งทางบกรับชำระเองได้หรือไม่

ความเห็น การรับชำระค่าปรับเป็นเพียงวิธีปฏิบัติซึ่งแยกต่างหากจากหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียน โดยวิธีการรับชำระค่าปรับจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด กรณีจึงไม่จำเป็นที่นายทะเบียนต้องเป็นผู้รับชำระค่าปรับโดยตรง กรมการขนส่งทางบกอาจมอบหมายให้หน่วยงานที่เป็นตัวกลางในการรับชำระภาษีประจำปีสำหรับรถรับชำระค่าปรับพร้อมภาษีประจำปีแล้วนำส่งให้นายทะเบียนเพื่อออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถต่อไปได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๔๐๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในการรับชำระค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การตลาด ในกรณีไม่มีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

ประเด็น พนักงานองค์การตลาดที่ถูกผู้อำนวยการองค์การตลาดสั่งลงโทษ จะสามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ในขณะที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การตลาดได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น ข้อ ๗๔ และข้อ ๗๘ แห่งข้อบังคับองค์การตลาดว่าด้วยการทำงานขององค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดว่า การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานองค์การตลาดที่ผู้อำนวยการตลาดเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อประธานองค์การตลาด โดยไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดเงื่อนไขจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์สำหรับกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานองค์การตลาดไว้ ดังนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการองค์การตลาดได้ลาออกจากตำแหน่งและยังไม่มีการแต่งตั้งบุคคลใดเพื่อดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การตลาดขึ้นใหม่ พนักงานองค์การตลาดผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามคำสั่งของผู้อำนวยการองค์การตลาดย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยได้ โดยอาจยื่นอุทธรณ์ผ่านผู้อำนวยการองค์การตลาดตามข้อ ๗๘ แห่งข้อบังคับองค์การตลาดดังกล่าว

สำหรับกรณีที่ปัจจุบันยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การตลาดที่จะทำหน้าที่พิจารณาคำอุทธรณ์ได้นั้น โดยที่ข้อพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นคดีเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง อันอยู่ในอำนาจ

พิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับข้อพิพาทนี้ไม่ต้องด้วยมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้การดำเนินการในศาลแรงงานจะทำได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม หรือกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนบัญญัติไว้แล้ว เมื่อไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายดังกล่าวข้างต้นบังคับให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยต้องใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อประธานกรรมการองค์การตลาดก่อนจึงจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลแรงงานได้ ดังนั้น จึงไม่เป็นการตัดสิทธิพนักงานองค์การตลาดผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่จะนำคดีไปฟ้องต่อศาลแรงงาน เพื่อให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจสั่งลงโทษของผู้อำนวยการองค์การตลาดได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๕๒๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การตลาด ในกรณีไม่มีผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓))

การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงาน และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีความเห็นให้รับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีคำสั่งเรียกให้นาง ป. และนางสาว พ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวนคนละ ๑๗๑,๐๐๐ บาท แต่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง มีความเห็นให้นาง ป. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๖๘,๔๐๐ บาท และมิได้ให้นางสาว พ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด และศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาว่า คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่เรียกให้นาง ป. และนางสาว พ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะต้องดำเนินการให้

เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่กำหนดให้เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้วให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยในส่วนของนาง ป. สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ต้องเพิกถอนคำสั่งเดิมบางส่วนและกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ส่วนกรณีนางสาว พ. สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ต้องเพิกถอนคำสั่งเดิมทั้งหมดเพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่ไม่ได้ให้นางสาว พ. ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งการมีคำสั่งกำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนใหม่รายนาง ป. สามารถกระทำได้แม้ว่าศาลปกครองกลางจะมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรายนาง ป. แล้วก็ตาม เนื่องจากมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับของคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุดถ้ามีการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และโดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คดีนี้มีการอุทธรณ์และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด สำนักงานปลัดกระทรวงฯ จึงต้องแจ้งคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเดิมบางส่วนหรือทั้งหมดแล้วแต่กรณี ให้ศาลปกครองสูงสุดทราบเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) มีความเห็นว่า นาง พ. ได้เบียดบังเงินไปเป็นประโยชน์ของตนโดยทุจริต และมีมติชี้มูลความผิดทางอาญาและทางวินัยนาง พ. แต่กระทรวงการคลังมิได้มีความเห็นว่านาง พ. เป็นผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีคำสั่งให้นาง พ. รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายได้หรือไม่ และจะส่งผลต่อเจ้าหน้าที่อื่นที่กระทรวงการคลังมีความเห็นให้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอย่างไร

ความเห็น การพิจารณาไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นการสอบข้อเท็จจริงเพื่อชี้มูลความผิดทางวินัยให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา และเพื่อชี้มูลความผิดทางอาญา

ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยมิได้มีบทบัญญัติให้มติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีผลต่อการสอบสวนเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของผู้ถูกกล่าวหา ด้วยเหตุนี้ มติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงไม่มีผลผูกพันการพิจารณาเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แม้คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติชี้มูลว่าการกระทำของนาง พ. เป็นการกระทำความผิดทางอาญาและทางวินัย แต่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ก็ไม่สามารถนำมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. มาใช้เป็นฐานในการออกคำสั่งให้นาง พ. รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

อย่างไรก็ดี การที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่า นาง พ. ได้กระทำความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นการกระทำที่ต้องมีเจตนากระทำโดยผิดกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ที่อาจเป็นการกระทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ด้วย ดังนั้น หากสำนักงานปลัดกระทรวงฯ พิจารณาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของนาง พ. สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ก็ชอบที่จะดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้ได้ความว่า นาง พ. เป็นผู้กระทำละเมิดหรือไม่ และจะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเป็นเงินจำนวนเท่าใด และส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงไปยังกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาต่อไป โดยเมื่อกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของนาง พ. รวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นเป็นประการใดแล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ก็ต้องมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามที่กำหนดในข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

อนึ่ง การดำเนินการดังกล่าวจะต้องเป็นไปโดยไม่ชักช้า เพราะหากปรากฏว่านาง พ. จะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน การใช้สิทธิเรียกร้องต่อนาง พ. จะต้องกระทำภายในอายุความตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ ภายในสองปีนับแต่วันที่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ชี้มูลความผิดทางอาญาและทางวินัยนาง พ. อันเป็นวันที่ถือได้ว่าปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

(**เรื่องเสร็จที่ ๕๒๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่แตกต่างจากหน่วยงานและคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีความเห็นให้รับผิดทางละเมิด คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ....
..... ๒-๒

การอนุญาตและการมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
..... ๒-๓

ขอบเขตการบังคับใช้วรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
..... ๒-๕

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง
..... ๒-๖

การจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ
..... ๒-๘

การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ
..... ๒-๙

อำนาจของกรมศุลกากรในการกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
..... ๒-๑๑

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ....

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๑๙ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการลดเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่ได้จัดสรรเพื่อเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือเป็นรายได้ให้แก่หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ องค์การมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ ทุนหมุนเวียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่หน่วยงานดังกล่าวได้เบิกจ่ายไปแล้ว เพื่อเรียกให้หน่วยรับงบประมาณดังกล่าวส่งเงินจัดสรรกลับคืนมาเป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อที่จะนำไปจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. .... ได้หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติบทนิยามคำว่า “เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเงินจัดสรรเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณแบ่งสรรให้หน่วยรับงบประมาณเพื่อใช้เป็นวงเงินอย่างสูง ที่หน่วยรับงบประมาณจะขอเบิกเงินจากคลังเพื่อนำไปใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และเมื่อหน่วยรับงบประมาณได้เบิกจ่ายเงินจากคลังหรือก่อหนี้ผูกพันไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด ก็จะมีผลให้วงเงินจัดสรรคงเหลือลดลงด้วยจำนวนเงินเดียวกัน ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๙ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ เพื่อลดเงินจัดสรรในส่วนของเงินที่หน่วยรับงบประมาณได้เบิกจ่ายไปจากคลังแล้วย่อมไม่สามารถกระทำได้ เพราะไม่มีเงินจัดสรรคงเหลือให้ลดได้

ประเด็นที่สอง การจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. .... สามารถบัญญัติให้โอนหรือนำเงินนอกงบประมาณไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นได้หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติบทนิยามคำว่า “งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และคำว่า “เงินนอกงบประมาณ” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลังแต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง จึงเห็นได้ว่าเงินนอกงบประมาณมิใช่งบประมาณรายจ่าย ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดให้โอนเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณหนึ่งไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นได้

มีข้อสังเกตว่า ถ้าหน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ องค์การมหาชน หน่วยงานใน

กำกับของรัฐ ทุนหมุนเวียน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนจากคลังไปแล้วและสมัครใจส่งคืนเงินที่ได้เบิกไปจากคลังแล้วภายในปีงบประมาณเดียวกันกับปีงบประมาณที่เบิกจ่ายเงินจากคลังในลักษณะของเงินเบิกเกินส่งคืน ก็จะทำให้เงินงบประมาณรายจ่ายที่เบิกจากคลังของหน่วยงานนั้น ๆ มีจำนวนลดลง และมีเงินจัดสรรคงเหลือที่ยังมิได้มีการเบิกจ่ายเพิ่มขึ้นในจำนวนเดียวกัน ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงบประมาณสามารถลดเงินจัดสรรของหน่วยรับงบประมาณนั้นเพื่อตราร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. .... กำหนดให้โอนงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๖๐๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. .... คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

การอนุญาตและการมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

ประเด็นที่หนึ่ง บุคคลซึ่งเคยกระทำการเป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศตามข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีสินค้าข้าวภายใต้โครงการระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้การซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) สามารถยื่นคำขออนุญาตส่งออกหรือนำเข้าสินค้าชนิดอื่นได้หรือไม่

ความเห็น ข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดมาตรการโดยมีเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตไว้ชัดเจนว่า ผู้ขออนุญาตส่งออกหรือนำเข้าต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องไม่เป็นผู้ซึ่งเคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน ซึ่งมาตรการที่ได้กำหนดขึ้นมุ่งประสงค์จะให้พิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำของบุคคลผู้ขออนุญาต หากเคยกระทำการใด ๆ อันเป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาแล้ว จะไม่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้าอีกไม่ว่าจะเป็นสินค้าใด ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวกำหนดให้ใช้ลักษณะต้องห้ามเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตเฉพาะสินค้าประเภทเดียวกับที่ผู้ขออนุญาตได้เคยกระทำการที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อนเท่านั้น การพิจารณาลักษณะต้องห้ามว่าผู้ขออนุญาตได้เคยกระทำการที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อนหรือไม่ จึงต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาตการส่งออกหรือนำเข้าสำหรับสินค้าทุกประเภท เมื่อกระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาแล้วว่า ผู้ซึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดกรณีสินค้าข้าวภายใต้โครงการ

ระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้การซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เป็นผู้ซึ่งเคยกระทำการเป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน บุคคลดังกล่าวย่อมไม่อาจได้รับอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้าสินค้าได้

ประเด็นที่สอง เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกและนำเข้าสินค้าตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว รัฐมนตรีผู้มอบหมายมีหน้าที่ต้องกำกับดูแลรวมทั้งมีความรับผิดจากการใช้ดุลพินิจของผู้รับมอบหมายหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น การมอบหมายนั้นเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่กำหนดหรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ภายในกรอบวัตถุประสงค์และอำนาจที่กฎหมายได้ให้ไว้ และเมื่อมีการมอบหมายแล้ว ผู้รับมอบหมายจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายนั้นได้บัญญัติให้อำนาจไว้ในฐานะที่เป็นอำนาจของตนเอง รวมทั้งสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจได้ในนามของตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์และขอบเขตของภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้นหรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ดี แม้ว่าไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบหมายในทำนองเดียวกับการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่การที่กฎหมายกำหนดให้มีการมอบหมายขึ้นก็ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถมอบภารกิจให้บุคคลอื่นดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจนั้นบรรลุผลได้ ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ ในการพิจารณามอบหมายผู้มอบหมายจึงต้องคำนึงถึงเป้าหมายของการมอบหมายนั้นเพื่อที่จะพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางการใช้อำนาจเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์และมีแนวปฏิบัติไปในทางเดียวกัน และในกรณีที่ผู้มอบหมายเห็นว่าการปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือไม่อาจบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้มอบหมาย ผู้มอบหมายย่อมมีอำนาจที่จะถอนการมอบหมายที่ให้ไว้ได้และอาจสั่งแก้ไขภารกิจที่เคยมอบหมายไว้ด้วยก็ได้

กรณีตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกและนำเข้าซึ่งสินค้าที่ต้องขออนุญาตตามประกาศกระทรวงพาณิชย์นั้น การขออนุญาตและการอนุญาตจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตให้ส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาต ดังนั้น ผู้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ให้พิจารณาอนุญาตการส่งออกและนำเข้าสินค้าจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ตลอดจน

หลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติภารกิจที่รัฐมนตรีกำหนด และหากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เห็นว่าผู้รับมอบหมายปฏิบัติไม่ถูกต้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจถอนการมอบหมายและสั่งแก้ไขการปฏิบัติภารกิจของผู้รับมอบหมายให้ถูกต้องต่อไปได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๖๓๐/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอนุญาตและการมอบหมายให้บุคคลอื่นพิจารณาอนุญาตการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

ขอบเขตการบังคับใช้วรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็น ความในวรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตรา ๓๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักรด้วยหรือไม่

ความเห็น วรรคหนึ่งของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ กำหนดการกระทำความผิดที่เป็นความผิดมูลฐานไว้ใน (๑) ถึง (๒) โดยมิได้บัญญัติให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานตามวรรคหนึ่งไว้ด้วย การที่มาตรา ๓๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากรบัญญัติให้ถือว่าความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีอากรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงหมายความถึงการกระทำความผิดในราชอาณาจักรเท่านั้น หากบทบัญญัติดังกล่าวประสงค์จะให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรด้วย ย่อมจะต้องบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งในทำนองเดียวกันกับความตามวรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ที่บัญญัติว่า ความผิดมูลฐานตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดอาญานอกราชอาณาจักรซึ่งหากการกระทำนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย ดังนั้น แม้บทบัญญัติมาตรา ๓๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร จะให้ถือว่าความผิดดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็ตาม แต่เมื่อไม่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าให้หมายความรวมถึงความผิดอาญาที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรด้วย จึงไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดตามมาตราดังกล่าวที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักร

(**เรื่องเสร็จที่ ๖๓๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอบเขตการบังคับใช้วรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง

ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงหรือไม่ และสามารถกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาการทำงานขั้นต่ำและขั้นสูงได้หรือไม่

ความเห็น นิยามคำว่า “ค่าจ้าง” มิได้จำกัดไว้เฉพาะค่าตอบแทนการทำงานที่ลูกจ้างได้รับสำหรับระยะเวลาทำงานปกติของลูกจ้างเป็นรายวันเท่านั้น คณะกรรมการค่าจ้างย่อมกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อพิจารณาอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ อย่างไรก็ดี โดยที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการค่าจ้างกำหนด “อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ” เท่านั้น คณะกรรมการค่าจ้างจึงไม่อาจประกาศกำหนด “อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง” ได้ แต่สามารถกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยใช้ฐานระยะเวลาเป็นรายชั่วโมงมาคำนวณได้ ดังนั้น หากคณะกรรมการค่าจ้างเห็นสมควรกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองลูกจ้างที่มีการทำงานไม่เต็มเวลาให้ได้รับค่าจ้างที่เหมาะสมสามารถครองชีพอยู่ได้ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็สามารถอาศัยมาตรา ๗๙ (๓) มาตรา ๘๗ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ ประกาศกำหนดได้

สำหรับการกำหนดระยะเวลาทำงานขั้นต่ำขั้นสูงนั้น เห็นว่า ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้กำหนดวันและเวลาทำงานเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และนายจ้างต้องประกาศให้ลูกจ้างทราบตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่คณะกรรมการค่าจ้างอาจนำชั่วโมงการทำงานมาเป็นฐานในการแบ่งกลุ่มหรือประเภทของลูกจ้างเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดโดยใช้ฐานระยะเวลาเป็นรายชั่วโมงได้

ประเด็นที่สอง กรณีที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงสภาพการจ้างเป็นรายชั่วโมง ตามร่างประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงฯ หากต่อมามีการยกเลิกประกาศดังกล่าว นายจ้างจะต้องกลับไปใช้สภาพการจ้างเดิมหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้นิยามคำว่า “สภาพการจ้าง” หมายถึง เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้างฯลฯ และนิยามคำว่า “ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง” หมายถึง ข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง...เกี่ยวกับสภาพการจ้าง เมื่อค่าจ้างเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง การกลับไปใช้ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมจึงต้องพิจารณาข้อเท็จจริงของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนด ณ เวลานั้นกับสภาพการจ้างตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานเป็นรายกรณี เนื่องจากหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการ

จ้างในทางไม่เป็นคุณแก่ลูกจ้าง กรณีย่อมเป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการค่าจ้างสามารถกำหนดระยะเวลาบังคับใช้ประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยกำหนดวันเริ่มต้นและสิ้นสุดได้หรือไม่

ความเห็น การกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นการบังคับใช้ประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการค่าจ้างที่จะพิจารณากำหนดได้ โดยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่วันสิ้นสุดการใช้บังคับที่จะขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้มอบเป็นอำนาจของคณะกรรมการค่าจ้างนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ประกาศคณะกรรมการค่าจ้างย่อมมีผลใช้บังคับจนกว่าจะมีการยกเลิก ฉะนั้น หากประสงค์จะยกเลิกประกาศฉบับที่ประกาศใช้บังคับไปแล้ว คณะกรรมการค่าจ้างย่อมต้องดำเนินการตามกระบวนการเช่นเดียวกันกับการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการ เนื่องจากการกำหนดหรือยกเลิกอัตราค่าจ้างขั้นต่ำนั้นส่งผลกระทบกับภาคสังคมส่วนอื่นและการบริหารราชการแผ่นดินโดยรวมของประเทศ

มีข้อสังเกตว่า การประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยใช้ฐานระยะเวลาเป็นรายชั่วโมงมาคำนวณเพื่อคุ้มครองลูกจ้างที่มีการทำงานไม่เต็มเวลาในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและความคุ้มครองที่ลูกจ้างพึงได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานได้ เช่น จำนวนค่าชดเชยเนื่องจากการเลิกจ้าง นอกจากนี้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ส่งผลให้รูปแบบลักษณะการทำงานเปลี่ยนแปลงไป โดยลูกจ้างสามารถทำงานได้ทุกที่ซึ่งเป็น “ความปรกติใหม่” (new normal) เช่น การทำงานอยู่ที่บ้าน (Work from Home) อันเป็นรูปแบบหนึ่งที่นายจ้างนำมาใช้ อย่างไรก็ดี ความปรกติใหม่ในการจ้างงานนี้นำมาซึ่งประเด็นข้อกฎหมายใหม่ที่ยังมิได้รับความคุ้มครอง เช่น การที่นายจ้างต้องไม่ติดต่อสื่อสารเรื่องงานกับลูกจ้างนอกเวลาทำงาน (Right to Disconnect) การที่ลูกจ้างต้องรับภาระด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ค่าไฟฟ้า ค่าบริการการสื่อสารเอง การเปลี่ยนชั่วโมงการทำงาน เวลาพัก วันหยุด วันลา การคำนวณค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย หรือค่าชดเชยพิเศษ ตลอดจนการกำกับดูแล (monitor) จึงเห็นว่า การออกประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่หารือเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเรื่องค่าจ้างเท่านั้น กรณีจึงสมควรที่กระทรวงแรงงานจะได้พิจารณาความเหมาะสมของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแรงงาน เพื่อรองรับความปรกติใหม่ที่จะเกิดขึ้นดังกล่าวทั้งระบบ

(**เรื่องเสร็จที่ ๖๖๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

การจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่หนึ่ง ภายหลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) จะดำเนินการจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อไปภายใต้กฎหมายฉบับใด

ความเห็น บทเฉพาะกาลตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติรับรองให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ให้คงใช้บังคับได้ตามระยะเวลาการบังคับใช้ของพระราชกฤษฎีกานั้น รวมทั้งมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติรับรองให้การดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนที่กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ ให้เป็นการดำเนินการที่สมบูรณ์ต่อไปและกำหนดให้การดำเนินการต่อไปที่ยังไม่แล้วเสร็จนั้น ดำเนินการต่อไปตามที่กฎหมายฉบับใหม่บัญญัติไว้ เมื่อ กทพ. ได้ดำเนินการเวนคืนที่ดินภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และทำให้ที่ดินที่ถูกเวนคืนเหลือเพียงบางส่วน การดำเนินการเวนคืนดังกล่าวจึงก่อให้เกิดสิทธิแก่เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนที่จะร้องขอให้ กทพ. ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือนั้นตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และเมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ สิทธิดังกล่าวที่เกิดขึ้นแล้วย่อมไม่ถูกกระทบกระเทือน เนื่องจากมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้บัญญัติรับรองไว้แล้ว ดังนั้น กทพ. ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ในการเวนคืนจึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการจัดซื้อที่ดินนั้นต่อไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่สอง ในการกำหนดราคาจัดซื้อที่ดินที่เหลือจากการเวนคืน กทพ. สามารถตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดราคาจัดซื้อที่ดินภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่

ความเห็น เมื่อมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้การดำเนินการต่อไปที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายหลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ สิ้นสุดการใช้บังคับ สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อเจ้าของร้องขอให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการซื้อที่ดินส่วนที่เหลือ กรณีจึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติให้นำความในหมวด ๔ การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีการซื้อขายมาใช้บังคับ

โดยอนุโลม ประกอบกับมาตรา ๖๐ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ในการเวนคืนต้องเสนอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ เพื่อทำหน้าที่กำหนดราคากลางของอสังหาริมทรัพย์ก่อนดำเนินการจัดซื้อ จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น กทพ. ในฐานะเจ้าหน้าที่ในการเวนคืนจึงมีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มาตรา ๑๙ บัญญัติไว้ เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดราคากลางของที่ดินส่วนที่เหลือที่จะจัดซื้อต่อไปตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๐๑/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบลแม่เมาะ จังหวัดลำปาง) ได้ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นเพื่อสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีการทุจริตเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ของเทศบาลตำบลแม่เมาะ และต่อมาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและจังหวัดลำปางได้ร่วมกันออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่ทุจริตและผู้เกี่ยวข้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยไม่ได้ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบก่อน เป็นการออกคำสั่งที่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

ความเห็น ข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ กำหนดให้ เมื่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนและส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ประกอบกับข้อ ๕.๒.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ไม่ต้องรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐครั้งละเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับความเสียหายประเภทที่มีสาเหตุจากการทุจริตและหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้ทุจริตรับผิดชดใช้เต็มจำนวนความเสียหายและพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องซึ่งกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่าง

ร้ายแรงจนเป็นโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ของเทศบาลตำบลแม่เมาะเป็นความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการทุจริตเบิกจ่ายเงินของกองทุนฯ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และต่อมาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและจังหวัดลำปางได้ร่วมกันวินิจฉัยสั่งการและออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ซึ่งทุจริตจำนวน ๒ ราย รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนความเสียหาย แต่ได้วินิจฉัยสั่งการและออกคำสั่งให้ผู้เกี่ยวข้องซึ่งกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตจำนวน ๕ ราย รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัดส่วนที่แต่ละคนมีส่วนร่วมในการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อันเป็นการเรียกให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายไม่เต็มจำนวนความเสียหาย จึงเป็นการดำเนินการที่แตกต่างจากที่กำหนดในข้อ ๕.๒.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดดังกล่าวจึงไม่เข้าข้อยกเว้นที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๕ แห่งประกาศกระทรวงการคลังฯ ดังนั้น การที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและจังหวัดลำปางร่วมกันออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ทั้ง ๗ ราย รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ได้ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบก่อน จึงเป็นการออกคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ และเมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาสำนวนดังกล่าวพร้อมทั้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและจังหวัดลำปางแล้วและมีความเห็นประการใด สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและจังหวัดลำปางในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เสียหาย และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของทั้งสองหน่วยงานย่อมต้องผูกพันและมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่งแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประเด็นที่สอง กรณีที่เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการและพิจารณาอุทธรณ์ชั้นต้น ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ชั้นเหนือขึ้นไป

ความเห็น มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึงการกำหนด

นโยบายการบริหารและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงานฯ ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคลของสำนักงานฯ และมาตรา ๓๑ บัญญัติให้สำนักงานฯ มีเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการของสำนักงานฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการฯ ให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้คัดเลือกเพื่อแต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการฯ จึงจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอยู่ในฐานะผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปของเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ดังนั้น คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ชั้นเหนือขึ้นไปตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๒ (๑๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๐๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

อำนาจของกรมศุลกากรในการกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่หนึ่ง กรมศุลกากรจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากข้อมูลที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการเห็นสมควร จะให้กรมการค้าต่างประเทศมีหนังสือขอให้กรมศุลกากรดำเนินการจัดทำทะเบียนการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าใด หรือรวบรวมข้อมูลข่าวสารอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าก็ได้ ในกรณีนี้ให้กรมศุลกากรมีอำนาจกำหนดให้

ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อเท็จจริงใด ๆ ตามที่คณะกรรมการร้องขอได้ และให้นำกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่กรณีนี้ บัญญัติขึ้นเพื่อให้การใช้บังคับพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในที่ได้รับความเสียหายจากการทุ่มตลาดหรือจากการอุดหนุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการของกรมศุลกากรก็เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนร้องขอ ดังนั้น แม้ว่ารายการข้อมูลที่คณะกรรมการฯ ร้องขอจะเป็นข้อมูลที่กฎหมายว่าด้วยศุลกากรมิได้กำหนดให้จัดเก็บไว้ก็ตาม กรมศุลกากรย่อมอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ กำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลดังกล่าวได้

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกไม่แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามที่กรมศุลกากรกำหนด จะสามารถลงโทษหรือใช้มาตรการบังคับแก่ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศฯ มิได้มีบทกำหนดโทษหรือมาตรการบังคับใด ๆ ไว้ จึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตราดังกล่าวในการลงโทษผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกซึ่งไม่แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากข้อมูลที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรได้ แต่ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกอาจต้องรับผิดตามกฎหมายอื่น เช่น การไม่แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรอาจมีความผิดตามมาตรา ๓๖๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือการแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันเป็นเท็จ และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวก่อความเสียหายต่อบุคคลอื่นอาจมีความผิดตามมาตรา ๑๓๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๑๐/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของกรมศุลกากรในการกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๔))

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ ๓-๒

การแต่งตั้งผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน ๓-๓

ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค ๓-๔

การออกประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ากำหนดมาตรการลดหย่อนโทษ ๓-๕

การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ..... ๓-๖

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ..... ๓-๗

การดำเนินการของกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ..... ๓-๙

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ..... ๓-๑๐

การนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือลงทุน ๓-๑๑

การนำระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับแก่การขออนุญาตเข้าศึกษา วิจัย หรือดำเนินกิจกรรมอื่นใดในพื้นที่ป่าชุมชน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน ๓-๑๒

การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว กรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้

ประเด็น มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่าในกรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ถ้ามีเหตุทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวหรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ประกาศกำหนด แต่เนื่องจากประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓ มิได้กำหนดอัตราการคืนเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และต่อมาได้มีการออกประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเพิ่มหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวในกรณีที่มีเหตุยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว กรณีจะสามารถนำประกาศดังกล่าวมาใช้บังคับได้หรือไม่

ความเห็น คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีการยกเลิกการนำเที่ยวระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว แต่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการคืนเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยว ที่ครอบคลุมกรณีการจ่ายเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวหรือกรณีที่มีเหตุยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยมิได้มีบทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของนักท่องเที่ยวในกรณีตามข้อหารือนี้ซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น กรมการท่องเที่ยวจึงไม่สามารถนำประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับแก่กรณีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับได้

อนึ่ง พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ได้กำหนดให้นายทะเบียนและคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยการร้องเรียนและการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนในการควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ต้องดำเนินการโดยมุ่งที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องและให้เกิดผลในทางส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงการไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาทระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวด้วย ดังนั้น จึงควรที่ผู้มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องเร่งดำเนินการตามกระบวนการที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้ถูกต้องและเป็นธรรมโดยเร็ว

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๒๔ - ๗๒๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การแต่งตั้งผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถมอบหมายผู้แทนเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ฯ กำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน ประกอบด้วย ผู้แทนของเจ้าหน้าที่ ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมที่ดิน นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต และผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวในส่วนผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องนั้น กำหนดให้แต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมิได้กำหนดให้แต่งตั้งจากผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากองค์ประกอบของคณะกรรมการในส่วนอื่น ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นจึงไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนเข้าทำหน้าที่ในคณะกรรมการดังกล่าวแทนตนได้ เว้นแต่จะเป็นการมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นไปปฏิบัติราชการแทนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

ประเด็นที่สอง การมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงานจัดกรรมสิทธิ์และนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการ ของสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร เป็นผู้แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการเข้าประชุมคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และสามารถนับผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมายเป็นองค์ประชุมได้หรือไม่

ความเห็น เมื่อได้ให้ความเห็นแล้วว่า ผู้บริหารท้องถิ่นไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนให้มาเป็นกรรมการแทนตนได้ การที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้แทนให้มาปฏิบัติหน้าที่แทนจึงไม่อาจถือได้ว่าบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้มาเป็นผู้แทนเป็นผู้มาประชุมในฐานะกรรมการและไม่อาจนับรวมเป็นองค์ประชุมของคณะกรรมการได้ การเข้าร่วมประชุมของบุคคลดังกล่าวจึงเป็นการเข้าร่วมในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมหรือผู้สังเกตการณ์ ไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติและไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมกรรมการในการเข้าร่วมประชุมนั้น

ประเด็นที่สาม กรณีกรุงเทพมหานครไม่สามารถมอบหมายให้ข้าราชการในสำนักการโยธา หรือกรณีผู้บริหารท้องถิ่นอื่นไม่สามารถมอบหมายให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมาเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนได้ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยจะสามารถแต่งตั้งผู้แทนกรุงเทพมหานครหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อเป็นกรรมการเพิ่มเติมในฐานะผู้แทนหน่วยงานอื่นของรัฐได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ฯ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่แต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานอื่นของรัฐเข้าร่วมเป็นกรรมการเพิ่มเติมจากองค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ เจ้าหน้าที่จึงย่อมมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการเพิ่มได้ แต่ไม่ได้ทำให้กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้นมานั้นอยู่ในฐานะของผู้บริหารท้องถิ่นแต่อย่างใด

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๕๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งผู้แทนของผู้บริหารท้องถิ่นเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค

ประเด็น กรณีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นนายทะเบียนกลาง และกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ หากผู้ซึ่งได้รับมอบหมายดังกล่าวออกคำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

ความเห็น มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัตินิยามคำว่า “นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และคำว่า “นายทะเบียนประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย คำว่ามอบหมายในที่นี้ มิได้มีความหมายว่าเป็นการมอบอำนาจ

ตามความหมายของกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการ หากแต่หมายถึงการมอบหมายให้เป็น “นายทะเบียนกลาง” หรือ “นายทะเบียนประจำจังหวัด” เมื่อได้รับมอบหมายแล้ว ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจึงมีฐานะเป็น “นายทะเบียนกลาง” หรือ “นายทะเบียนประจำจังหวัด” ด้วยตัวเอง มิได้เป็นการทำแทนผู้ที่มอบหมาย เมื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการให้มีการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว หากนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดออกคำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค การที่จะพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ย่อมต้องพิจารณาจากตำแหน่งของผู้เป็นนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดเป็นสำคัญ และผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ย่อมเป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๕๓/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การออกประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ากำหนดมาตรการลดหย่อนโทษ

ประเด็น คณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจในการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ข้อมูลการกระทำความผิดเพื่อกำหนดจำนวนเงินค่าปรับอันมีลักษณะเป็นการลดหย่อนโทษ สำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ ซึ่งมีโทษทางอาญา และมาตรา ๕๕ ซึ่งมีโทษทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติห้ามผู้ประกอบธุรกิจร่วมกันกระทำการอันเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดเดียวกัน โดยผู้ฝ่าฝืนมีโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๒ ที่บัญญัติให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนมาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติห้ามผู้ประกอบธุรกิจร่วมกันกระทำการอันเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดใดตลาดหนึ่ง โดยผู้ฝ่าฝืนมีโทษทางปกครองตามมาตรา ๘๒ ที่บัญญัติให้ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

สำหรับการลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ นั้น โดยที่มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฯ บัญญัติให้คณะกรรมการแข่งขันทางการค้ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิด และให้คดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อได้ชำระค่าปรับตามจำนวน

ที่เปรียบเทียบภายในเวลาที่กำหนด และได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดจำนวนค่าปรับที่จะเปรียบเทียบได้ เพื่อให้เหมาะสมกับการกระทำผิดแต่ละเรื่อง ส่วนการลงโทษทางปกครองนั้น มาตรา ๑๗ (๒) และ (๙) ประกอบกับมาตรา ๘๕ บัญญัติให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณากำหนดโทษปรับทางปกครองในการกระทำแต่ละเรื่องไว้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมประกอบด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการพิจารณาว่าการกระทำความผิดตามข้อเท็จจริงนั้นสมควรกำหนดจำนวนค่าปรับที่จะเปรียบเทียบหรือค่าปรับทางปกครองเพียงใดเท่านั้น แต่ไม่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการฯ กำหนดหลักเกณฑ์การลดหย่อนโทษแต่อย่างใด ดังนั้น คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าจึงไม่มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการลดหย่อนโทษทั้งสองกรณีดังกล่าวได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๖๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้ากำหนดมาตรการลดหย่อนโทษ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑))

การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็น การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ในสถานพยาบาลเอกชนจะอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายฉบับใด ระหว่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒

ความเห็น พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการกำหนดราคาสินค้าและบริการให้เป็นธรรมเพื่อรักษาประโยชน์ของผู้บริโภค จึงเป็นกฎหมายทั่วไปที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับราคาสินค้าและบริการ ส่วนพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมกิจการสถานพยาบาล เพื่อคุ้มครองประชาชนผู้รับบริการจากสถานพยาบาล และเพื่อให้มีการประกอบกิจการในลักษณะที่ให้บริการทางสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงเป็นกฎหมายที่กำหนดในเรื่องการควบคุมการประกอบกิจการสถานพยาบาลไว้เป็นการเฉพาะ

เมื่อไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติสถานพยาบาลฯ ที่ให้อำนาจในการกำหนดราคายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นของสถานพยาบาล การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามกฎหมายทั่วไป คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการฯ เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยราคา

สินค้าและบริการฯ กำหนดบทนิยามคำว่า “สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ และกำหนดบทนิยามคำว่า “บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำการงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น คำว่า “ยา” ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลฯ จึงเป็นสินค้าตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการฯ การที่คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการฯ ได้ออกประกาศกำหนดให้ยารักษาโรคและเวชภัณฑ์เกี่ยวกับการรักษาโรค บริการรักษาพยาบาล บริการทางการแพทย์ และบริการอื่นของสถานพยาบาลเกี่ยวกับการรักษาโรค เป็นสินค้าและบริการควบคุม และกำหนดหลักเกณฑ์การแจ้งราคาเกี่ยวกับยารักษาโรค เวชภัณฑ์ ค่าบริการรักษาพยาบาล บริการทางการแพทย์ และบริการอื่นของสถานพยาบาล รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจำหน่ายยารักษาโรค เวชภัณฑ์ ค่าบริการรักษาพยาบาล บริการทางการแพทย์และบริการอื่นของสถานพยาบาลในการกำหนดราคายา เวชภัณฑ์ และบริการทางการแพทย์ของสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลฯ จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการดังกล่าว ดังนั้น การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ของสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลฯ จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการฯ ด้วย (**เรื่องเสร็จที่ ๗๗๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดและการควบคุมราคายาและเวชภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐))

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อมีการควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว การใช้อำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนั้นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายนั้น คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบต้องใช้อำนาจสั่งการให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียนในระบบปฏิบัติ หรือสามารถดำเนินการในเรื่องเหล่านั้นได้เอง

ความเห็น มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดกลไกในการควบคุมโรงเรียนในระบบว่า เมื่อผู้อนุญาตมีคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมแล้ว ให้ผู้อนุญาตแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารและดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการ

ชั่วคราว ดังนั้น คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจึงมีอำนาจหน้าที่สองประการ ประการที่หนึ่ง คือ ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหาร และประการที่สอง คือดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราว โดยในการปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารนั้น มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารไว้ชัดเจน คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจึงสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารดังกล่าวได้ ส่วนการดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราว แม้จะไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดขอบเขตไว้ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบที่มุ่งหมายให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเข้าไปดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุม แล้วคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจึงมีอำนาจดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบได้ทุกประการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบให้สามารถกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามมาตรา ๙๗ ประกอบกับมาตรา ๙๘ กล่าวคือ ต้องพิจารณามอบหมายให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นตามมาตรา ๙๘ เป็นผู้ดำเนินการก่อน หากผู้ซึ่งได้รับมอบหมายไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย ผู้นั้นก็จะมีโทษตามมาตรา ๑๔๕ และคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบก็ชอบที่จะใช้อำนาจดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดข้องอันเกิดจากการไม่ยอมปฏิบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมฯ มอบหมายตามมาตรา ๙๘ ได้ โดยการสั่งการให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ นอกเหนือจากผู้รับใบอนุญาตพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการควบคุมฯ มอบหมายต่อไปได้ เพื่อให้การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบได้หรือไม่ อย่างไร **ประเด็นที่สาม** คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถลงนามในการเบิกถอนเงินเพื่อบริหารโรงเรียน หรือสั่งให้เปลี่ยนชื่อผู้ลงนามในสมุดบัญชีธนาคารของโรงเรียนเป็นบุคคลในคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบได้หรือไม่ อย่างไร **และประเด็นที่สี่** คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถอนุมัติ อนุญาต หรือระงับการทำสัญญาหรือทำนิติสัมพันธ์ต่าง ๆ กับหน่วยงานภายในหรือภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตได้หรือไม่

ความเห็น เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมีอำนาจดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบได้ทุกประการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบให้สามารถกลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นที่สอง ประเด็นที่สาม และประเด็นที่สี่อีก

(**เรื่องเสร็จที่ ๗๙๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

การดำเนินการของกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืน จะต้องแต่งตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นที่มีสังหาริมทรัพย์อยู่ในแนวเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนเป็นคณะกรรมการกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนไว้ชัดเจนว่าประกอบด้วยผู้แทนของเจ้าหน้าที่ ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมที่ดิน นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต และผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรา ๑๙ วรรคสาม บัญญัติว่า ผู้บริหารท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องหมายถึงผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอสังหาริมทรัพย์อยู่ในแนวเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน การแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ จึงมิใช่เป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่จะแต่งตั้งบุคคลใดก็ได้ และการแต่งตั้งที่ยังไม่ครบองค์ประกอบดังกล่าวจึงยังไม่ทำให้คณะกรรมการนั้นเกิดขึ้น

ประเด็นที่สอง กรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนสามารถแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนมีผลใช้บังคับได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า เมื่อมีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดินและจำเป็นต้องสำรวจเพื่อทราบที่ดินโดยแน่ชัด ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน และมาตรา ๘ (๕) บัญญัติให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต้องกำหนด “เจ้าหน้าที่เวนคืน” เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจในการเวนคืนหรือควบคุมการเวนคืน ดังนั้น ตราใดที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน “เจ้าหน้าที่เวนคืน” ย่อมยังไม่เกิดขึ้น กรุงเทพมหานครจึงไม่อาจอ้างได้ว่ากรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนได้ นอกจากนั้น มาตรา ๑๙ ยังได้บัญญัติไว้ว่า “เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนใช้บังคับแล้ว ให้เจ้าหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง...” ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ชัดแจ้งว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาแล้ว

อย่างไรก็ดี ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครย่อมมีอำนาจตามมาตรา ๔๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ในการแต่งตั้งคณะบุคคลเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครได้ แต่คณะกรรมการที่แต่งตั้งนั้นย่อมมิใช่คณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่สาม กรุงเทพมหานครสามารถจัดซื้อที่ดินโดยวิธีปรองดองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๐๐ เรื่อง การเวนคืนที่ดินของทางราชการ ก่อนที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนจะมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ หากสามารถกระทำได้ ต้องนำหลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาถือปฏิบัติโดยอนุโลมหรือไม่

ความเห็น การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการดำเนินการโดยมิได้อาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพียงแต่นำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ได้บัญญัติห้ามไว้ การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะทำได้หรือไม่ จึงไม่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าวและการตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีปรองดองในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามมติคณะรัฐมนตรีนั้นย่อมไม่ใช่การซื้อขายตามหมวด ๑ ส่วนที่ ๓ การเจรจาตกลงซื้อขายและการเวนคืนหรือตามหมวด ๔ การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีการซื้อขาย แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพราะทั้งสองกรณีดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนแล้ว ส่วนจะต้องดำเนินการอย่างไรนั้น เมื่อกรุงเทพมหานครเห็นว่าเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี การดำเนินการจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ในมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๐๖/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการของกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเด็น ผู้ประสงค์จะนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

ความเห็น การที่กฎหมายกำหนดให้การดำเนินการใดต้องได้รับอนุญาตจากพนักงาน

เจ้าหน้าที่นั้น แม้จะใช้ถ้อยคำว่า “อนุญาต” แต่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๒ วรรคสี่ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ว่าการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ซึ่งอธิบดีได้ออกประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเมื่อได้ปฏิบัติถูกต้องและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การอนุญาตตามมาตรา ๙๒ จึงต้องออกเป็นใบอนุญาตซึ่งสอดคล้องกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ วรรคหนึ่งว่า “...ใบอนุญาตดังกล่าวให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์...” ส่วนความในมาตรา ๙๒ ที่ว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๙๖” นั้น มีความหมายเพียงว่า ในการบังคับใช้มาตรา ๙๒ ต้องพิจารณาขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๖ ด้วย ใบอนุญาตที่กล่าวถึงในมาตรา ๙๖ ก็คือใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา ๙๒ นั่นเอง เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประมง พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำไว้แล้ว โดยมิได้จำกัดว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกตามมาตราใด ดังนั้น การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านสัตว์น้ำไม่ว่าจะเป็นใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๙๒ จึงต้องเสียค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงดังกล่าว

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๑๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือลงทุน

ประเด็น เงินของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่สามารถนำไปฝากหรือลงทุนได้ หมายความถึงเงินส่วนที่เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง หรือหมายความถึงเฉพาะทุนสำรอง หรือเงินอื่นที่เป็นทุนดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งหมด

ความเห็น พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “เงินของสหกรณ์” ไว้ และไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเงินของสหกรณ์ที่สามารถนำไปฝากหรือลงทุนได้ไว้ และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว พบว่ามีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ “เงิน” ที่ถือว่าเป็นทุนของสหกรณ์จากหลายแหล่งที่มา เช่น ทุนเรือนหุ้นตามมาตรา ๓๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เงินรับฝากตามมาตรา ๔๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนด เงินหรือทรัพย์สินที่เป็นดอกผลที่ได้จากการดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๖ (๖) - (๙) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เมื่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของเงินของสหกรณ์ที่สามารถนำไปฝากหรือลงทุนไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น สหกรณ์จึงสามารถนำทุนดำเนินงานทั้งหมดของสหกรณ์ที่เป็น “เงิน” ไปดำเนินการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ แต่โดยที่ทุนสำรองนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงของสหกรณ์ มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงบัญญัติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และทุนสำรองนี้จะถอนจากบัญชีทุนสำรองได้เพื่อชดเชยการขาดทุนหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิมเท่านั้น ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่อาจนำไปดำเนินงานเพื่อการอื่นใดได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๓๐/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือลงทุน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

การนำระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับแก่การขออนุญาตเข้าศึกษา วิจัย หรือดำเนินกิจกรรมอื่นใดในพื้นที่ป่าชุมชนในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน

ประเด็น กรณีมีผู้ขออนุญาตเข้าศึกษาวิจัยในพื้นที่ป่าชุมชนในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จะสามารถนำระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้บังคับไปพลางก่อนได้หรือไม่ และหากมีกรณีการขอใช้พื้นที่ป่าชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมอื่นซึ่งยังไม่มีระเบียบตามพระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ ออกมาใช้บังคับ จะสามารถนำระเบียบกรมป่าไม้ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ ได้หรือไม่

ความเห็น กรณีดังกล่าวไม่อาจนำระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาใช้บังคับได้ เนื่องจากมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่า ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงเขตหรือเพิกถอนพื้นที่ป่า และมิให้นำกฎหมายว่าด้วย

ป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการเพิกถอนป่าชุมชน ย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ มุ่งประสงค์จะให้มีการบริหารจัดการภายใต้กลไกหรือมาตรการที่กำหนดขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ เป็นการเฉพาะ โดยไม่ประสงค์จะให้นำบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาใช้บังคับในพื้นที่ป่าชุมชน

อนึ่ง โดยที่มาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีการตรากฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายดังกล่าวได้โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และเพื่อแก้ไขปัญหาตามข้อหารือนี้ สมควรที่กรมป่าไม้จะได้เร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ต้องรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชนฯ

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๔๑/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนำระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับแก่การขออนุญาตเข้าศึกษา วิจัย หรือดำเนินกิจกรรมอื่นใดในพื้นที่ป่าชุมชน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

การให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ..... ๔-๒

การช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยและเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ๔-๒

การขออนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) ๔-๕

การขอรับการจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (กรณีโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) ๔-๖

การนำสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ (สวนป่าโครงการที่ ๔) ไปขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ..... ๔-๘

การให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ประเด็น การให้วงเงินสินเชื่อเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่บัญญัติว่าต้องไม่มีผลกระทบต่อวงเงินสินเชื่อที่มีอยู่เดิมนั้นมีขอบเขตเพียงใด

ความเห็น พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการในการให้ “ความช่วยเหลือเพิ่มเติม” แก่ผู้ประกอบวิสาหกิจ โดยการให้สินเชื่อเพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบวิสาหกิจนอกเหนือจากวงเงินสินเชื่อที่มีอยู่เดิมตามปกติธุระหว่างสถาบันการเงินกับผู้ประกอบวิสาหกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบวิสาหกิจอันเกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มาตรา ๙ (๑) จึงได้กำหนดเงื่อนไขสำคัญว่า การให้กู้ยืมเงินดังกล่าวต้องไม่มีผลกระทบต่อวงเงินสินเชื่อที่มีอยู่เดิม ดังนั้น ในการพิจารณาให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจ สถาบันการเงินจึงไม่อาจนำการให้สินเชื่อเพิ่มเติมดังกล่าวมาเป็นเหตุในการลดวงเงินสินเชื่อหรือกำหนดเงื่อนไขใดให้แตกต่างไปจากที่มีอยู่เดิม หรือจะนำเงินสินเชื่อตามพระราชกำหนดนี้ไปใช้คืนหนี้เดิมหรือนำวงเงินสินเชื่อดังกล่าวมาแทนวงเงินสินเชื่อเดิมมิได้ เพราะเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดให้สถาบันการเงินนำไปให้ผู้ประกอบวิสาหกิจกู้ยืมตามพระราชกำหนดนี้ นอกจากจะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำแล้ว ยังให้มีระยะเวลาที่ปลอดดอกเบี้ยโดยรัฐเป็นผู้รับผิดชอบในดอกเบี้ยนั้น ทั้งยังได้กำหนดให้มีการชดเชยความเสียหายที่อาจเกิดจากการให้สินเชื่อเพิ่มเติมนี้ด้วย ซึ่งประโยชน์ทั้งปวงเหล่านี้รัฐมุ่งหมายที่จะให้ตกแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจซึ่งเดือดร้อน มิได้มุ่งจะลดความเสี่ยงของสถาบันการเงินในวงเงินสินเชื่อเดิม

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๘๖/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยและเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

ประเด็นที่หนึ่ง การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) สามารถให้การช่วยเหลือแก่นักกีฬาและบุคลากรกีฬา ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยมีอำนาจให้การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการแก่นักกีฬาและบุคลากรกีฬาได้ โดยคณะกรรมการกีฬาแห่งประเทศไทยได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ออกข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งตามข้อบังคับดังกล่าว ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “การสงเคราะห์” หมายความว่า การช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักกีฬาและบุคลากรกีฬา และข้อ ๙ (๓) กำหนดให้ กกท. อาจให้การสงเคราะห์โดยการให้เงินสงเคราะห์ที่จ่ายเป็นครั้งคราวเพื่อการดำรงชีพได้ ดังนั้น กรณีนี้ย่อมอยู่ในอำนาจของ กกท. ที่จะให้การสงเคราะห์แก่นักกีฬาและบุคลากรกีฬาซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณของ กกท. ได้ ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย

ประเด็นที่สอง กกท. สามารถให้การช่วยเหลือแก่นักกีฬาและบุคลากรกีฬาซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้จ่ายจากเงินของกองทุนฯ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยฯ บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเพื่อการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา คุ้มครอง ช่วยเหลือและจัดสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ส่วนการใช้จ่ายเงินของกองทุนฯ ต้องเป็นการใช้จ่ายเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ โดยในส่วนของการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เพื่อเป็นสวัสดิการนั้น มาตรา ๔๒ (๖) บัญญัติให้สามารถใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการในสองกรณี ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง ใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬา และผู้ซึ่งประสบอุบัติเหตุ หรือได้รับความเสียหายหรืออันตรายจากการแข่งขันกีฬา และกรณีที่สอง ใช้จ่ายเพื่อกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์ ดังนั้น หากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เพื่อช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นกรณีที่นักกีฬาและบุคลากรกีฬาสมควรได้รับการสงเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ก็ย่อมอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่จะพิจารณาให้ใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลัก รวมทั้งความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ประกาศกำหนด

ประเด็นที่สาม กกท. สามารถให้การช่วยเหลือนักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวยตามกฎหมายว่าด้วยกีฬามวย และสามารถให้การช่วยเหลือนักกีฬาอาชีพ บุคลากร

กีฬาอาชีพ สโมสรกีฬาอาชีพ และผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณของ กกท. และเงินของกองทุนฯ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการกีฬามวยมีอำนาจให้ทุน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อส่งเสริมสวัสดิการแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวยที่เป็นบุคคลธรรมดาในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยจากการแข่งขันกีฬามวยหรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์ โดยวรรคสองบัญญัติให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ทุน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกีฬามวยกำหนด และมาตรา ๑๑ (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๓/๒๕๕๙ เรื่อง การส่งเสริม สนับสนุน และปฏิรูปการกีฬาของประเทศ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกีฬาอาชีพที่จะออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขและมาตรการ และพิจารณาให้การคุ้มครอง ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ สมาคมกีฬาอาชีพ และสโมสรกีฬาอาชีพ ดังนั้น ย่อมเป็นอำนาจของคณะกรรมการกีฬามวยและคณะกรรมการกีฬาอาชีพ แล้วแต่กรณี ที่จะพิจารณาความเหมาะสมของการให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวย นักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ สมาคมกีฬาอาชีพ สโมสรกีฬาอาชีพ และผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณของ กกท. และเงินของกองทุนฯ ได้การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ คณะกรรมการกีฬามวย และคณะกรรมการกีฬาอาชีพ สมควรประสานงานและหารือร่วมกันเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า ในการให้ความช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณของ กกท. และกองทุนฯ นั้น ย่อมมีผลกระทบต่องบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของ กกท. และกองทุนฯ จึงเป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ คณะกรรมการกีฬามวย และคณะกรรมการกีฬาอาชีพ ที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลกระทบต่องบประมาณ และเงินของกองทุนฯ ความเหมาะสมของการให้ความช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบในแต่ละกลุ่ม ตลอดจนความซ้ำซ้อนกับการเยียวยาโดยอาศัยกลไกประการอื่นของรัฐ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณ

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเยียวยาผู้ซึ่งได้รับผลกระทบได้อย่างทั่วถึง

(**เรื่องเสร็จที่ ๙๐๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การช่วยเหลือผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยและเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

การขออนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)

ประเด็น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ หรือไม่ และหาก กฟผ. ประสงค์จะพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศ กฟผ. จะต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมการจัดหางานตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ใช้บังคับหรือมิให้ใช้บังคับแก่กิจการประเภทใดไว้โดยเฉพาะ อีกทั้งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ก็มิได้กำหนดข้อยกเว้นให้ กฟผ. ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานฯ กฟผ. ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยฯ มีวัตถุประสงค์ในการผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้า ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. จึงมิใช่กิจการที่ได้รับยกเว้นมิต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานฯ ดังนั้น ในการดำเนินการตามขอบวัตถุประสงค์ดังกล่าว กฟผ. จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานฯ เมื่อ กฟผ. จะพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศ จึงต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมการจัดหางานตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานฯ

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานฯ และระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๘ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศของนายจ้างอันอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจที่ต้องการความรวดเร็วในการดำเนินการ หรือกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ สมควรที่กรมการจัดหางานจะรวบรวมปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าว เพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่ากรณีใดบ้างที่ต้องขออนุญาตหรือเลิกกระบวนการอนุญาต

โดยเปลี่ยนไปใช้ระบบแจ้งให้อธิบดีกรมการจัดหางานทราบแทน หรือมิฉะนั้นก็แก้ไขเฉพาะระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๘ กำหนดให้การยื่นคำขออนุญาตและการอนุญาตสามารถกระทำได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

(**เรื่องเสร็จที่ ๙๔๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขออนุญาตพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

การขอรับการจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (กรณีโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ประเด็น กระทรวงการคลังจะสามารถโอนเงินกู้ที่ได้จากการกู้เงินตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้แก่กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ใช้เงินกู้ดังกล่าวเพื่อดำเนินการตามโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เสนอได้หรือไม่ และ สสว. จะสามารถนำเงินกู้ที่ได้จากการกู้เงินดังกล่าวไปให้กู้ต่อโดยคิดดอกเบี้ยและค่าดำเนินการได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดให้กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประกอบด้วย (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน (๔) ดอกผลหรือรายได้ของกองทุน และ (๕) เงินอื่นที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุน สำหรับเงินอื่นตามมาตรา ๓๒ (๕) หมายความว่าเงินอื่นใดที่มิใช่เงินที่มีที่มาอย่างเดียวกับเงินตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) สำหรับเงินจากรัฐบาลนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๒ วรรคสอง ที่กำหนดให้รัฐบาลพึงจัดสรรเงินทุนประเดิมและเงินอุดหนุนให้แก่ สสว. โดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ สสว. ซึ่งย่อมหมายความว่า ช่องทางการจัดสรรเงินให้กองทุนฯ จากรัฐบาลมีอยู่สองช่องทาง ซึ่งรัฐบาลต้องใช้

สองช่องทางดังกล่าวจัดสรรให้จนเพียงพอกับการดำเนินการ เมื่อใดที่มีโครงการที่จะต้องใช้เงินมากกว่าที่มีอยู่ รัฐบาลก็สามารถให้เงินอุดหนุนเพิ่มเติมได้ แต่ต้องเป็นการจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี กระทรวงการคลังในนามของรัฐบาลจึงไม่อาจจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ ให้แก่กองทุนฯ ได้ นอกจากนั้น การจัดสรรเงินกู้ให้แก่ สสว. ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะ สสว. มิได้มีวัตถุประสงค์ในการให้เงินกู้ยืมหรืออุดหนุนแก่ SMEs สำหรับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ สสว. ตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฯ ย่อมต้องเป็นไปเพื่อการบริหารกองทุนฯ การดำเนินการใด ๆ จึงต้องอยู่ภายใต้กรอบและวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ โดยเฉพาะอำนาจในการกู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินก็เป็นเรื่องของการกู้ยืมหรือให้กู้ยืมเพื่อกองทุนฯ เนื่องจากรายได้ทั้งหมดแม้แต่รายได้ของ สสว. เอง มาตรา ๓๓ ก็กำหนดให้นำส่งเข้ากองทุนฯ เพื่อใช้ในกิจการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายทั้งสิ้น ดังนั้น สสว. จึงไม่อาจดำเนินการใด ๆ นอกกรอบและวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ได้

อนึ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการ สสว. ได้เสนอข้อเสนอโครงการเบื้องต้นภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อรองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพิจารณานั้น เป็นการดำเนินการที่ยังไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งยังไม่ปรากฏว่ารองนายกรัฐมนตรีได้เคยให้ความเห็นชอบกับร่างข้อเสนอโครงการที่ สสว. เสนอ ดังนั้น ร่างข้อเสนอโครงการดังกล่าวจึงยังมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓

(**เรื่องเสร็จที่ ๙๕๗/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขอรับการจัดสรรเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (กรณีโครงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การนำสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ (สวนป่าโครงการที่ ๔) ไปขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเด็นที่หนึ่ง บริษัท จ. จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานทำไม้ และได้ปลูกสร้างสวนป่าโครงการที่ ๔ จะเป็นตัวแทนของกรมป่าไม้ที่กำหนดให้บริษัท จ.ฯ ทำการปลูกป่าตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า หรือออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙ รวมถึงเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ หรือไม่

ความเห็น การบำรุงป่าและปลูกสร้างสวนป่าของบริษัท จ. จำกัด เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาต ทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า ตามคำสั่งและวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรือให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน ประกอบกับมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ กำหนดให้รัฐบาลมีอำนาจให้สัมปทานในการทำไม้ชนิดใดหรือเก็บหาของป่าอย่างใดในป่าใดโดยมีขอบเขตเพียงใดและในสัมปทานนั้นจะให้มีข้อกำหนดและเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดในสัญญาสัมปทานแล้วจะเห็นได้ว่าสัญญาสัมปทานทำไม้ได้ระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขไว้อย่างชัดแจ้ง สถานะและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้สัมปทานและผู้รับสัมปทานจึงย่อมต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานดังกล่าวเป็นสำคัญ ดังนั้น การบำรุงป่าและปลูกสร้างสวนป่าของบริษัท จ.ฯ จึงเป็นการดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดภายใต้กฎหมายว่าด้วยป่าไม้และข้อตกลงที่กำหนดในสัญญาสัมปทานในฐานะที่บริษัท จ.ฯ เป็นผู้รับสัมปทาน มิใช่การดำเนินการแทนกรมป่าไม้ตามลักษณะของสัญญาตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเด็นที่สอง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สามารถนำพื้นที่สวนป่าโครงการที่ ๔ ของบริษัท จ.ฯ ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้แก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ไปขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า โดยถือว่าบริษัท จ.ฯ ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่า โดยกระทำการแทนกรมป่าไม้ จึงเป็นที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าโดยส่วนราชการ ได้หรือไม่

ความเห็น ปัจจุบันได้มีการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้

ประเภทที่ดินที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่า รวมถึงที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ดำเนินการปลูก ปลูกซ่อม หรือรื้อต้นไม้เพื่อปลูกใหม่ รวมทั้งบำรุงรักษาต้นไม้เพื่อการปลูกป่าในพื้นที่สวนป่าโครงการที่ ๔ ภายหลังจากที่ได้รับมอบพื้นที่ดังกล่าวมาจากกรมป่าไม้ สวนป่าโครงการที่ ๔ จึงเข้าลักษณะเป็นที่ดินที่ได้ดำเนินการเพื่อการปลูกป่าโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามมาตราดังกล่าว

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๐๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนำสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ (สวนป่าโครงการที่ ๔) ไปขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทข้อมูลเครดิต (กรณีการให้บริการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก) ๕-๓

การซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ๕-๔

การหักและวางหลักประกันเพิ่มตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ..... ๕-๗

อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง ๕-๑๐

การอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้น ๕-๑๒

การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ..... ๕-๑๓

การออกหนังสือรับรองการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียน ๕-๑๔

การตรวจสอบประวัติผู้สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ๕-๑๖

การอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า - ออก
อาคารจอดรถของการรถไฟฟ้า
ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
เป็นทางเข้า - ออก สู่ทางสาธารณะ
..... ๕-๑๗

การประมูลแผ่นป้ายทะเบียนรถ
รูปแบบพิเศษเพื่อนำเงินเข้ากองทุน
เพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน
..... ๕-๑๙

การกำหนดสัดส่วนของกรรมการ
ซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกสภา
การแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕)
แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ๒๕๕๖
..... ๕-๒๐

ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทข้อมูลเครดิต (กรณีการให้บริการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก)

ประเด็น บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (National Credit Bureau: NCB) จะสามารถประกอบธุรกิจอื่นนอกจากขอบเขตการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้หรือไม่ และการทำหน้าที่ของ NCB ในการเป็นผู้ให้บริการ (service provider) ของกรมสรรพากร โดยการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีของลูกค้าที่ขอสินเชื่อเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจอื่นหรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นกฎหมายเฉพาะที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต แม้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมิได้กำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิตโดยตรงก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “ธุรกิจข้อมูลเครดิต” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ให้หมายความถึงกิจการเกี่ยวกับการควบคุมหรือการประมวลผลข้อมูลเครดิตเพื่อให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการและความหมายของคำว่า “บริษัทข้อมูลเครดิต” ที่ให้หมายความถึงบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ประกอบกับคุณสมบัติของบริษัทที่จะขออนุญาตประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตตามข้อ ๒ (๒) แห่งประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตฯ แล้ว ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์ให้บริษัทข้อมูลเครดิตเป็นบริษัทเฉพาะที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตโดยตรงเท่านั้น และโดยที่ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทดังกล่าวเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับข้อมูลเครดิตซึ่งเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่ขอสินเชื่ออย่างใกล้ชิด จึงจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตการดำเนินการที่แตกต่างไปจากบริษัทจำกัดทั่วไป ตั้งแต่ในขั้นตอนการจัดตั้งบริษัท การขอรับใบอนุญาต การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และข้อห้ามต่าง ๆ รวมถึงกลไกกำกับดูแลการดำเนินการของบริษัท เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของข้อมูล ดังนั้น บุคคลอื่นที่มิใช่บริษัทข้อมูลเครดิตย่อมไม่สามารถประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตได้

การที่ NCB จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการของกรมสรรพากร โดยการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีของลูกค้าที่ขอสินเชื่อเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก ข้อมูลที่จะจัดส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “ข้อมูลเครดิต” จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่อยู่ในขอบเขตการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

อนึ่ง แม้วัตถุประสงค์ในหนังสือรับรองของ NCB จะกำหนดให้สามารถประกอบธุรกิจหรือกิจการในด้านต่าง ๆ ได้หลายด้าน แต่เมื่อ NCB มีสถานะเป็นบริษัทข้อมูลเครดิตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตฯ ย่อมต้องดำเนินกิจการให้อยู่ในขอบเขตการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตตามกฎหมายดังกล่าวรวมทั้งวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งบริษัทด้วย NCB จึงไม่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีของลูกค้าที่ขอสินเชื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกได้ อีกทั้งการขยายขอบเขตให้บริษัทข้อมูลเครดิตประกอบธุรกิจอื่นนอกจากธุรกิจข้อมูลเครดิตจะทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และกลไกตามกฎหมายไม่สามารถกำกับดูแลการประกอบธุรกิจอื่นนอกจากธุรกิจข้อมูลเครดิตได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๑๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทข้อมูลเครดิต (กรณีการให้บริการคัดแบบแสดงรายการเสียภาษีเพื่อนำส่งให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓))

การซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ

ประเด็นที่หนึ่ง การขอให้เวนคืนหรือซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน กรณีที่ผู้ถูกเวนคืนรายที่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ได้พิจารณาคำร้องขอและแจ้งให้ทราบแล้วว่าที่ดินส่วนที่เหลืออยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถซื้อได้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ รฟม. สามารถตกลงทำสัญญากับผู้ถูกเวนคืนได้หรือไม่ หรือ รฟม. จะต้องพิจารณาคำร้องขอของผู้ถูกเวนคืนใหม่ตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเห็น มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติรับรองไว้แล้วว่าให้การดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อผู้ถูกเวนคืนได้ร้องขอให้เวนคืนหรือซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน และ รฟม. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่จะซื้อได้ตามที่กฎหมายกำหนด และได้ดำเนินการจนถึงขั้นตอนการพิจารณาคำร้องเสร็จรวมทั้งแจ้งผลการพิจารณาให้เจ้าของที่ดินทราบแล้ว การพิจารณาคำร้องขอดังกล่าวย่อมเป็นอันใช้ได้ มีผลให้ รฟม. ตกลงทำสัญญากับผู้ถูกเวนคืนได้

ประเด็นที่สอง หากเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาเวนคืนสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เหลือบนที่ดินที่มิได้เวนคืนตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว จะถือได้หรือไม่ว่าที่ดินส่วนที่เหลือนั้น ไม่สามารถใช้

อยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัยหรือไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความหมายของมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ความเห็น มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกรณีที่มีการเวนคืนโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นที่ไม่ใช่ที่ดินเพียงบางส่วน และส่วนที่เหลืออยู่บนที่ดินที่มิได้เวนคืน ถ้าโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้นไม่สามารถแบ่งแยกได้ เจ้าของมีสิทธิร้องขอให้เจ้าหน้าที่ซื้อโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าจะสามารถอยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัยหรือใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ ส่วนที่ดินอันเป็นที่ตั้งของโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นนั้น การที่เจ้าของจะมีสิทธิร้องขอให้ซื้อได้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับว่าที่ดินนั้นมีลักษณะตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ และการพิจารณาว่าที่ดินนั้นจะสามารถอยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัยหรือใช้ประโยชน์ตามมาตราดังกล่าวได้หรือไม่ ต้องพิจารณาจากสภาพแห่งที่ดินเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงสภาพแห่งโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นที่อยู่บนที่ดินแต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ ได้มีหมายเหตุท้ายประกาศคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ ว่าในกรณีเวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการไปได้โดยให้ใช้ราคาตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดไว้ ซึ่งเป็นราคาที่ได้กำหนดโดยรวมค่าเหตุและวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้ด้วย รฟม. สามารถใช้ราคาดังกล่าวในการซื้อที่ดินส่วนที่เหลือของผู้ถูกเวนคืนได้หรือไม่ หรือจะต้องให้คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ เป็นผู้กำหนดราคากลางตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า และมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเห็น ในการเวนคืนหรือซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ นั้น ได้กำหนดให้นำมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยในการซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน เจ้าหน้าที่สามารถตกลงทำสัญญาซื้อขายได้โดยค่าทดแทนต้องไม่เกินกว่าค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ ได้กำหนดไว้ ซึ่งหลักการนี้ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในทำนองเดียวกันว่า ในการซื้อขายจะต้องไม่เกินราคากลางที่คณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ กำหนด เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนนั้น คณะกรรมการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดค่าทดแทนไว้แล้ว ประกอบกับมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รองรับให้การดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว ให้ใช้บังคับได้ ดังนั้น ค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดไว้จึงเป็นอันใช้บังคับได้ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดราคากลางขึ้นใหม่อีก

ประเด็นที่สี่ หากการจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต้องกำหนดราคากลางขึ้นใหม่แล้ว ผู้ใดจะเป็นผู้กำหนดราคากลางของอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า และมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ความเห็น เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่สามแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาประเด็นนี้อีก

ประเด็นที่ห้า ที่ดินส่วนที่เหลือที่ รฟม. ได้จัดซื้อตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ รฟม. สามารถนำไปใช้เพื่อการใดอันอยู่ในขอบวัตถุประสงค์หรือหน้าที่และอำนาจของ รฟม. แต่อยู่นอกวัตถุประสงค์ของการเวนคืนได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น มาตรา ๓๔ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติให้นำความในหมวด ๔ (มาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๖๑) มาใช้บังคับ ซึ่งมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติให้นำที่ดินดังกล่าวไปใช้เพื่อการใดอันอยู่ในขอบวัตถุประสงค์หรือหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ และภายใต้บังคับแห่งกฎหมายจะโอนให้แก่หน่วยงานอื่นของรัฐก็ได้ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๕๓ กำหนดว่าที่ดินที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หากไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนภายในระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ หรือเหลือจากการใช้ประโยชน์ ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทมีสิทธิขอคืนที่ดินที่ถูกเวนคืน และในกรณีที่เจ้าของเดิมหรือทายาทมีที่ดินที่มีการซื้อขายตามมาตรา ๓๔ รวมเป็นแปลงเดียวกันกับที่ดินที่ขอคืน และเจ้าหน้าที่ยังมิได้นำที่ดินนั้นไปใช้ประโยชน์ ให้มีสิทธิขอคืนที่ดินดังกล่าวได้ด้วย ดังนั้น ในการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่ รฟม. ได้มาตามมาตรา ๓๔ นั้น จะต้องพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ถูกเวนคืนให้อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนด้วย หาก รฟม. ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนครบถ้วนแล้ว รฟม. ย่อมสามารถนำที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนดังกล่าวไปใช้เพื่อการใดที่ไม่อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนได้

ประเด็นที่หก ผู้ถูกเวนคืนรายที่ รฟม. ได้จัดกรรมสิทธิ์เสร็จสิ้นไปตามแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว แต่ยังไม่ได้มีการร้องขอให้เวนคืนที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จะยังคงมีสิทธิในการยื่นคำร้องขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้อีกหรือไม่ และหากมีสิทธิในการยื่นคำร้องขอดังกล่าว จะสามารถใช้สิทธิในการยื่นคำร้องขอได้ถึงเมื่อใด

ความเห็น มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนในลักษณะเดียวกันกับมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเห็นได้ว่า เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับแล้ว สิทธิของเจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนในการร้องขอให้เจ้าหน้าที่ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนนั้นยังคงมีอยู่ตามที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติรับรองไว้ แต่เมื่อเจ้าของยังมิได้ร้องขอก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๓๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน รฟม. จึงมีหน้าที่ต้องแจ้งให้เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนทราบถึงสิทธิดังกล่าว และเมื่อได้แจ้งแล้ว เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนจะต้องยื่นคำร้องขอภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การหักและวางหลักประกันเพิ่มตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ประเด็นที่หนึ่ง นายทะเบียนจะต้องมีคำสั่งให้บริษัท อ. (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่มีผู้ร้องเรียนว่าไม่คืนค่าบริการนำเที่ยว ทำการวางหลักประกันเพิ่มตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่อย่างไร

ความเห็น มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้นายทะเบียนสั่งจ่ายเงินเพื่อชดเชยการที่นักท่องเที่ยวได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นส่งเงินชดใช้กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยวภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ส่งเงินชดใช้กองทุนฯ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนหักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่วางไว้ส่งคืนกองทุนฯ และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ในกรณีที่หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยววางไว้ลดลงเพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยววางหลักประกันเพิ่มจนครบจำนวนที่กำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

เมื่อปรากฏว่า นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเรียนได้รับความเสียหายจากการที่บริษัท อ. (ประเทศไทย) จำกัด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ และมีคำสั่งจ่ายเงินจากกองทุนฯ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ร้องเรียนตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง โดยแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นส่งคืนเงินชดใช้กองทุนฯ แล้วแต่บริษัทฯ มิได้นำส่งเงินคืนชดใช้กองทุนฯ ภายในกำหนดเวลา ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลใช้บังคับแล้ว จึงมีผลทำให้หลักประกันที่บริษัทฯ ได้วางไว้ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ ลดลงเหลือจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท การที่นายทะเบียนอนุมัติหักหลักประกันจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท เพื่อส่งคืนกองทุนฯ ตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ จึงเป็นผลให้เงินหลักประกันจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ลดลงเพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือฯ จึงต้องสั่งให้บริษัทฯ นำเงินหลักประกันมาวางจนครบจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๔) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นที่สอง นายทะเบียนมีอำนาจหักเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภททั่วไป จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ของบริษัท อ. (ประเทศไทย) จำกัด จากบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. จำกัด (มหาชน) ที่เหลืออยู่จำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งทางบริษัทฯ ได้เปิดบัญชีไว้ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อชดใช้กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยวได้ทันทีหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องวางหลักประกันเป็นเงินสดหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารตามจำนวนเงินที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้มีการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ อันมีผลเป็นการยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งข้อ ๒ (๔) แห่งกฎกระทรวงฉบับใหม่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภททั่วไปต้องวางหลักประกันต่อนายทะเบียนเป็นจำนวนเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท ประกอบกับข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งวางหลักประกันไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับมีสิทธิได้รับคืนเงินหลักประกันหรือลดภาระหลักประกันตามหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่วางไว้เกินได้ ดังนั้น ผู้ขอรับใบอนุญาต

ประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภททั่วไปซึ่งได้วางหลักประกันต่อนายทะเบียนไว้แล้ว จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามกฎกระทรวงฉบับเดิม จึงมีสิทธิได้รับคืนเงินหลักประกันที่ได้วางไว้เกินกว่าจำนวนที่กฎกระทรวงฉบับใหม่กำหนดให้ต้องวางหลักประกัน เป็นจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท เมื่อปรากฏว่า นายทะเบียนหักเงินหลักประกันส่งคืนกองทุนฯ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ทำให้เงินที่เหลือจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท จะต้องคืนบริษัทฯ และเงินจำนวนที่เหลือนั้นก็มิใช่หลักประกันตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ด้วยเหตุนี้ นายทะเบียนจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม ที่จะหักเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท จากบัญชีเงินฝากจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท ของบริษัทฯ เพื่อชดใช้คืนกองทุนฯ ได้

ประเด็นที่สาม กรมการท่องเที่ยวจะสามารถใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ระหว่างเงินที่กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยวยังไม่ได้รับชดใช้คืนจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท กับเงินส่วนที่เกินจากจำนวนเงินหลักประกันจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท ที่กรมการท่องเที่ยวต้องคืนให้กับบริษัท อ. (ประเทศไทย) จำกัด ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น เงินส่วนที่เกินจากจำนวนเงินหลักประกันตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นเงินที่บริษัทฯ มีสิทธิได้รับคืนตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว และเงินนั้นมิใช่เงินหลักประกันตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ที่นายทะเบียนจะหักเพื่อส่งคืนกองทุนฯ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ส่งเงินชดใช้กองทุนฯ ด้วยเหตุนี้ กรมการท่องเที่ยวจึงไม่อาจใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ระหว่างเงินที่กองทุนฯ ยังไม่ได้รับชดใช้คืนกับเงินส่วนที่เกินจากจำนวนหลักประกันตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยวฯ ได้

ประเด็นที่สี่ กรมการท่องเที่ยวจะสามารถดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียกเงินที่กองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยวที่ยังไม่ได้รับชดใช้คืนได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น ตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อำนาจฟ้องคดีแพ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีการโต้แย้งสิทธิตามกฎหมายและการที่บุคคลใดจะถูกโต้แย้งสิทธิได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายอยู่แล้ว เมื่อนายทะเบียนมีหน้าที่ในการหักเงินหลักประกันเพื่อส่งคืนกองทุนคุ้มครองธุรกิจนำเที่ยวในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ส่งเงินชดใช้กองทุนฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนได้มีหนังสือทวงถามไปยังบริษัทฯ แล้ว แต่ไม่สามารถเรียกเงินจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเพื่อชดใช้คืนกองทุนฯ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยวจึงอาจเป็นผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและมีอำนาจฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกเงินที่กองทุนฯ ยังไม่ได้รับชดใช้คืนนั้นได้

ประเด็นที่ห้า ในกรณีผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ใช้สิทธิรับเงินหลักประกันที่ได้วางไว้เกินจำนวนเงินหลักประกันที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินหลักประกันการประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ คืนและคงเหลือดอกผลจากหลักประกัน กรมการท่องเที่ยวสามารถนำดอกผลดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของหลักประกันได้โดยทันทีหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น เงินหลักประกันตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ เป็นเงินที่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องวางไว้ต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ มิใช่เงินที่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่กรมการท่องเที่ยว ประกอบกับมาตรา ๔๑ วรรคสาม ประสงค์ที่จะบังคับกับหลักประกันเป็นสำคัญ มิได้มุ่งหมายที่จะบังคับกับดอกผลอันเกิดจากหลักประกันแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ ดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินหลักประกัน จึงเป็นดอกผลนิตินัยตามมาตรา ๑๔๘ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากเป็นทรัพย์ที่ได้มาเป็นครั้งคราวแก่เจ้าของทรัพย์จากผู้อื่นเพื่อการที่ได้ใช้ทรัพย์นั้น ซึ่งสามารถคำนวณและถือเอาได้เป็นรายวันหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ดอกผลของเงินหลักประกันดังกล่าวย่อมตกแก่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นเจ้าของเงินนั้น โดยนายทะเบียนมีหน้าที่เพียงดูแลและรับผิดชอบดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินหลักประกันก่อนที่จะมีการจ่ายให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ดังนั้น กรมการท่องเที่ยวจึงไม่อาจที่จะนำดอกผลมาเป็นส่วนหนึ่งของหลักประกันได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การหักและวางหลักประกันเพิ่มตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง

ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรมีอำนาจงดเว้นดอกเบี้ยหรือปรับลดอัตราดอกเบี้ยย้อนหลังให้แก่โครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรหรือไม่

ความเห็น คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรมีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การใช้จ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีของกองทุนเป็นสูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้เคยมีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๒๐๓/๒๕๓๑ ว่า มาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ อ.ต.ก. มีอำนาจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ดังนั้น อำนาจในการกำหนด ลด เพิ่ม หรืองดอัตราดอกเบี้ยจึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการ อ.ต.ก. แม้จะได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไปแล้ว หากคู่สัญญาขอให้ลดหรืองดดอกเบี้ย กรณีก็อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ อ.ต.ก. ที่จะลดหรืองดดอกเบี้ยได้ตามที่เห็นสมควร เพราะว่าการลดหรืองดดังกล่าวย่อมเป็นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยประการหนึ่ง ดังนั้น อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าวย่อมหมายความรวมถึงอำนาจในการงดเว้นดอกเบี้ยหรือลดอัตราดอกเบี้ย ตลอดจนการกำหนดให้มีผลย้อนหลังด้วย

ประเด็นที่สอง ดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ชำระคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมาแล้วสามารถนำมาหักชำระเป็นเงินต้นได้หรือไม่

ความเห็น หากลูกหนี้ได้ชำระค่าดอกเบี้ยให้แก่กองทุนฯ แล้ว และต่อมามีการงดเว้นดอกเบี้ยโดยให้มีผลย้อนหลัง ย่อมมีผลให้ลูกหนี้มีสิทธิเรียกคืนเงินดอกเบี้ยที่ชำระไปแล้วได้ และถ้ายังคงมีหนี้คงค้างซึ่งถึงกำหนดชำระแล้ว ย่อมเป็นหนี้เงินระหว่างกองทุนฯ กับลูกหนี้ของกองทุนฯ ซึ่งมีมูลหนี้อันมีวัตถุเป็นอย่างเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายจึงสามารถหลุดพ้นจากหนี้ของตนได้ด้วยการหักกลบลบหนี้กันตามมาตรา ๓๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เนื่องจากการรับจ่ายเงินของกองทุนฯ จะต้องดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยการรับจ่ายเงินฯ และระเบียบดังกล่าวไม่ได้กำหนดแนวทางในการหักกลบลบหนี้ในกรณีนี้ไว้ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรจึงต้องดำเนินการตามข้อ ๒๘ ที่กำหนดว่า วิธีปฏิบัติอื่นใดที่มิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม แต่หากไม่มีระเบียบของทางราชการเช่นว่านั้น ก็จะต้องดำเนินการตามข้อ ๒๙ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

อนึ่ง แม้การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร แต่โดยที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะการกู้ยืมเงินต่อกันเป็นทอด ๆ สมควรที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรจะต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางกฎหมายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างรอบด้านและปัญหาในทางปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๑๐๔๔/๒๕๖๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการงดเว้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีผลย้อนหลัง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓))

การอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้น

ประเด็น คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติสามารถพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติเพื่อให้การช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนแก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้นไปแล้วได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องสิทธิของผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพในการได้รับความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทยตามเงื่อนไขและมาตรการที่คณะกรรมการกีฬาอาชีพกำหนด โดยผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพฯ กล่าวคือ ได้แจ้งแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการแข่งขัน รวมถึงการแบ่งผลประโยชน์หรือรายได้ต่อนายทะเบียนก่อนการจัดการแข่งขัน และจัดให้มีมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพและมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับนักกีฬาอาชีพ บุคลากรกีฬาอาชีพ และผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้เข้าชม รวมทั้งได้ยื่นคำขอรับการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการกีฬาอาชีพว่าด้วยการช่วยเหลือ การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว ดังนั้น เมื่อผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพจำนวนสามรายการได้ดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพโดยปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ รวมทั้งได้ยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการกีฬาอาชีพแล้วฯ แม้ว่าการแข่งขันกีฬาอาชีพทั้งสามรายการจะได้เสร็จสิ้นไปแล้วก่อนที่จะได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ก็ตาม แต่หากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาคำขอรับการช่วยเหลือของผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพแล้วเห็นว่า การจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพดังกล่าวอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ และเป็นกิจการที่สามารถนำเงินกองทุนฯ ไปใช้จ่ายได้ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับคำขอรับการช่วยเหลือดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติและแผนยุทธศาสตร์กีฬาอาชีพ คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ย่อมมีอำนาจพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินกองทุนฯ ให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพที่ยื่นคำขอไว้ได้ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑ แห่งประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกีฬาอาชีพและกีฬามวยตามกฎหมายว่าด้วยกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๖๑

อนึ่ง แม้ว่ากฎหมาย ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องจะไม่ได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาคำขอไว้ก็ตาม แต่เมื่อข้อ ๔ แห่งระเบียบข้างต้นกำหนดให้ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพต้องยื่นคำขอรับการช่วยเหลือก่อนดำเนินกิจกรรมไม่น้อยกว่าหกสิบวัน จึงแสดงให้เห็นว่าระเบียบดังกล่าวมีความประสงค์จะให้ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพซึ่งได้ยื่นคำขอไว้ ได้รับทราบผลการพิจารณาคำขอในเวลาไม่เนิ่นช้าเกินสมควร เพื่อความชัดเจนและประโยชน์ในการจัดการแข่งขัน ดังนั้น ผู้ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวจึงสมควรที่จะเร่งรัดการพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่มีความมุ่งหมายให้มีการช่วยเหลือ การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนากีฬาอาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๔๙/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอนุมัติจ่ายเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติให้แก่ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมการแข่งขันกีฬาอาชีพเสร็จสิ้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นที่หนึ่ง คำว่า “กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง” ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ เริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนใดและสิ้นสุดขั้นตอนใด

ความเห็น พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มิได้กำหนดความหมายของคำว่า “กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง” ไว้เป็นการเฉพาะ การพิจารณาความหมายของการจัดซื้อจัดจ้างจึงต้องพิจารณาตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉะนั้น “กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง” ตามมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ฯ จึงหมายถึงกระบวนการในการดำเนินการเพื่อให้มาซึ่งพัสดุตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ และโดยที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติให้แก่หน่วยงานของรัฐตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้น ขั้นตอนการเริ่มต้นและสิ้นสุด

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ฯ จึงเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ

ประเด็นที่สอง คำสั่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ ค.๙๗/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของคณะกรรมการ กฟผ. ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างขอบเขตของงานและเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างที่สำคัญและการพิจารณากลั่นกรองสำหรับวงเงินที่เกิน ๗๐๐ ล้านบาท และการพิจารณากลั่นกรองสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งเชื้อเพลิงที่มีวงเงินครั้งละเกิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท ถือว่าเป็นกระบวนการประชุมตามมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือไม่

ความเห็น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ได้กำหนดกระบวนการเกี่ยวกับการซื้อหรือจ้างไว้ในส่วนที่ ๒ กระบวนการซื้อหรือจ้าง ของหมวด ๒ การซื้อหรือจ้าง โดยเริ่มตั้งแต่การจัดทำร่างขอบเขตของงาน การจัดทำรายงานการขอซื้อหรือขอจ้าง การแต่งตั้งคณะกรรมการซื้อหรือจ้าง วิธีซื้อหรือจ้าง วิธีประกาศเชิญชวน วิธีคัดเลือก วิธีเฉพาะเจาะจง เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง ไปจนถึงการจ่ายเงินล่วงหน้า ดังนั้น การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างขอบเขตของงานและเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างที่สำคัญและการพิจารณากลั่นกรองเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามข้อหารือ จึงเป็นการดำเนินการในกระบวนการซื้อหรือจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ตามความหมายของคำว่า “กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง” ที่ไม่นำพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ฯ มาใช้บังคับแก่การประชุมเพื่อดำเนินการดังกล่าวตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ฯ

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การออกหนังสือรับรองการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียน

ประเด็น หน่วยงานใดมีอำนาจในการออกหนังสือรับรองในการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียนที่จัดตั้งตามกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔

ความเห็น มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ (๕) อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี โดยให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบ ตม. ๗ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวงกำหนดแบบเอกสารตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและวิธีการขอหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก และการขอกลับเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามเดิม พ.ศ. ๒๕๕๙ และพนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณากรณีคนต่างด้าวขออนุญาตอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ และคำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่ ๑๓๘/๒๕๕๗ เรื่อง รายการเอกสารประกอบการพิจารณากรณีคนต่างด้าวขออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวที่เป็นครู อาจารย์ ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของเอกชนต้องยื่นรายการเอกสารประกอบการพิจารณากรณีขออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ได้แก่ หนังสือรับรอง และขอให้อยู่ต่อจากสถานศึกษานั้น โดยระบุตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และระยะเวลาการจ้าง เป็นต้น ดังนั้น หากครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียนดังกล่าวจะขออยู่ต่อในราชอาณาจักร จะต้องดำเนินการยื่นคำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ และตามกฎกระทรวงดังกล่าว พร้อมหนังสือรับรองและขอให้อยู่ต่อจากศูนย์การเรียนนั้น

สำหรับการขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว มาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้นำกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้บังคับแก่การต่ออายุใบอนุญาตทำงาน และข้อ ๕ (๑) ประกอบกับข้อ ๑ (๑) (จ) แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามแบบ ตท. ๕ พร้อมด้วยใบอนุญาตและหนังสือรับรองการจ้าง ดังนั้น หากครูชาวต่างประเทศประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานจะต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานพร้อมด้วยใบอนุญาตและหนังสือรับรองการจ้างของศูนย์การเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ดี มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ศูนย์การเรียนเป็นสถานศึกษา และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคล

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ศูนย์การเรียนตั้งอยู่มีหน้าที่และอำนาจให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความรู้ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ ด้านการบริหาร ด้านการจัดการศึกษา และด้านอื่นให้แก่ผู้จัดการศึกษา รวมทั้งให้การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถแก่บุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การเรียน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีหน้าที่กำกับ ดูแล ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนศูนย์การเรียนในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาด้วย

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกหนังสือรับรองการขออยู่ต่อในราชอาณาจักรและการต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แก่ครูชาวต่างประเทศของศูนย์การเรียน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

การตรวจสอบประวัติผู้สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ

ประเด็นที่หนึ่ง กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดข้อหาเสพยาเสพติดแต่ได้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้ว และกรณีเป็นเยาวชนกระทำความผิด ของผู้สมัครสอบเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ กรณีไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีได้หรือไม่ อย่างไร และการปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรสามารถเปิดเผยข้อมูลประวัติของผู้ที่เคยกระทำความผิดสำหรับกรณีดังกล่าวจะกระทำได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดนำข้อเท็จจริงหรือเอกสารหลักฐานใดอันเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ได้มาจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษทางอาญา เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติหน้าที่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อีกทั้งมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ก็ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้น ไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำนั้น และอาจกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือคำสั่ง

ให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร และยังเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๓๐ ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกด้วย ดังนั้น การที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรไม่เปิดเผยข้อมูลประวัติของบุคคลซึ่งเคยกระทำความผิดข้อหาเสพยาเสพติดและผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้ว และข้อมูลประวัติของบุคคลซึ่งกระทำความผิดอาญาขณะเป็นเยาวชนให้แก่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจเพื่อประกอบการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ จึงเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องแล้ว และการแก้ไขระเบียบเพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายดังกล่าวให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่อาจกระทำได้

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่รับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นข้าราชการตำรวจที่มีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลดังกล่าว สามารถขออนุญาตจากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดฯ ได้

ประเด็นที่สอง กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดข้อหาเสพยาเสพติดแต่ได้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้ว และกรณีเป็นเยาวชนกระทำความผิด ให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ที่ขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของบุคคลได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น กองทะเบียนประวัติอาชญากรไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนที่ขอตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดของบุคคลได้เช่นเดียวกัน เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เปิดเผยได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การตรวจสอบประวัติผู้สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

การอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า - ออกอาคารจอดรถของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เป็นทางเข้า - ออกสู่ทางสาธารณะ

ประเด็นที่หนึ่ง การอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ได้จากการเวนคืนซึ่งการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ใช้เป็นทางเข้า - ออก อาคารจอดรถสำหรับผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าของ รฟม. เพื่อเป็นทางเข้า - ออก สู่ทางสาธารณะ สำหรับที่ดินที่ติดกันเป็นการใช้ประโยชน์ในที่ดินนอกเหนือวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน หรือไม่

ความเห็น พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตห้วยขวาง เขตดินแดง เขตราชเทวี เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน

เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตสาธร และเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๙ มีวัตถุประสงค์ในการเวนคืนตามที่ปรากฏในคำปรารภ เพื่อสร้างหรือจัดให้มีการขนส่งโดยรถไฟฟ้ามหานคร เมื่อที่ดินดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ รฟม. โดยผลของมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ รฟม. จึงมีพันธะที่จะต้องใช้ที่ดินนั้นเพื่อประโยชน์สำหรับสร้างหรือจัดให้มีการขนส่งโดยรถไฟฟ้าและที่จอดรถสำหรับผู้โดยสาร ตลอดจนธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องเพื่อประโยชน์ของ รฟม. ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

เมื่อปรากฏว่า รฟม. ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวเป็นอาคารจอดรถสถานีลาดพร้าวสำหรับผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าและทางเข้า - ออกอาคารจอดรถ โดยเปิดให้ประชาชนใช้อาคารจอดรถและทางเข้า - ออก อาคารจอดรถ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน จึงเป็นกรณีที่ รฟม. ใช้ประโยชน์ที่ดังกล่าวตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วและยังใช้ประโยชน์อยู่ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนนั้น การขออนุญาตใช้ทางเข้า - ออก อาคารจอดรถเพื่อเป็นทางเข้า - ออกที่ดินรายบริษัท พ. จำกัด และนาย น. เป็นเพียงการขอใช้ประโยชน์ที่ดินโดยผ่านทางเข้า - ออกของอาคารจอดรถนั้นสู่ถนนสาธารณะ เมื่อการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวไม่ได้ทำให้วัตถุประสงค์ของการเวนคืนเดิมต้องเสียไป และ รฟม. ยังคงใช้ที่ดินดังกล่าวตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนได้ตามปกติ จึงไม่ถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินนอกเหนือวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน

ประเด็นที่สอง การอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ได้จากการเวนคืนซึ่ง รฟม. ใช้เป็นทางเข้า - ออก อาคารจอดรถสำหรับผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าของ รฟม. เพื่อเป็นทางเข้า - ออก สู่ทางสาธารณะ สำหรับที่ดินที่ติดกันเป็นการให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาทตามนัยมาตรา ๗๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น รฟม. เป็นนิติบุคคลมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการรถไฟฟ้าซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่ต้องมีความต่อเนื่อง อำนวยความสะดวก และมีความปลอดภัยแก่ประชาชน และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยฯ กำหนดให้กิจการต่าง ๆ ที่สำคัญที่จะกระทบต่อการดำเนินการอันเป็นปกติของ รฟม. เช่น ดำเนินกิจการรถไฟฟ้าในเส้นทางหนึ่งเส้นทางใด การขยาย ปรับปรุงหรือดำเนินการใด ๆ ซึ่งมีวงเงินเกินห้าร้อยล้านบาท การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการได้ เพื่อความรอบคอบในการดำเนินกิจการรถไฟฟ้า เมื่อ รฟม. ชี้แจงว่าการอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า - ออก อาคารจอดรถของ รฟม. เพื่อใช้ผ่านเป็นทางเข้า - ออกของที่ดินที่ติดกัน เนื่องจากที่ดินดังกล่าวถูกเวนคืนที่ดินจนไม่มีทางเข้า - ออก นั้น ไม่ได้มีการส่งมอบการยึดถือครอบครองที่ดินให้แก่ผู้ได้รับอนุญาตไปใช้ประโยชน์ โดย รฟม. ยังคง

เป็นผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ทางเข้า - ออก อาคารจอดรถดังกล่าวตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน และผู้โดยสารรถไฟฟ้าสามารถใช้ทางเข้า - ออก ได้ตามปกติ กรณีจึงไม่ใช่การให้เช่าหรือให้สิทธิใด ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๗๕ (๖) ที่ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอนุญาตให้เอกชนใช้ทางเข้า - ออก อาคารจอดรถของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเป็นทางเข้า - ออก สู่ทางสาธารณะ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การประมูลแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษเพื่อนำเงินเข้ากองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

ประเด็นที่หนึ่ง กรมการขนส่งทางบกจะสามารถนำแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษซึ่งบรรทัดที่หนึ่งกำหนดเป็นชื่อเฉพาะ หรือตัวอักษรผสมตัวเลข บรรทัดที่สองเป็นชื่อจังหวัด โดยไม่มีการกำหนดหมายเลขทะเบียน ออกเปิดประมูลเป็นการทั่วไปโดยไม่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น แผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษที่กรมการขนส่งทางบกประสงค์กำหนดเป็นรายละเอียดของลักษณะของแผ่นป้ายทะเบียนรถอันเป็นเรื่องในทางนโยบายที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ เพื่อออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษในทำนองเดียวกับการกำหนดลักษณะของแผ่นป้ายทะเบียนรถปกติตามกฎกระทรวงกำหนดขนาด ลักษณะ และสีของแผ่นป้ายทะเบียนรถ และการแสดงแผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างไรก็ตาม ในการเปิดประมูลหมายเลขทะเบียนดังกล่าว มาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกนำหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกเปิดประมูลเป็นการทั่วไป สิ่งที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจะสามารถนำออกประมูลได้ คือ หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น การนำแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษที่กำหนดเพียงชื่อเฉพาะ ตัวอักษร หรือตัวอักษรผสมตัวเลข โดยที่ไม่มีการกำหนดหมายเลขทะเบียนออกประมูล จึงไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ

ประเด็นที่สอง กรมการขนส่งทางบกสามารถออกกฎกระทรวงกำหนดให้หมายเลขทะเบียนของแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษ

ทุกหมายเลขหรือบางหมายเลข เป็นหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยม แยกต่างหากจากหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมที่ใช้กับแผ่นป้ายทะเบียนรถปกติในปัจจุบัน เพื่อนำออกประมูลเป็นการทั่วไปได้หรือไม่

ความเห็น หมายเลขทะเบียนที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ต้องเป็นหมายเลขเฉพาะบางหมายเลขซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนเท่านั้น มิใช่นำหมายเลขทะเบียนทุกหมายเลขหรือหมายเลขทะเบียนใด ๆ มากำหนดให้เป็นหมายเลขซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมได้ ดังนั้น การออกกฎกระทรวงกำหนดให้หมายเลขทะเบียนของแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษทุกหมายเลขหรือบางหมายเลขซึ่งไม่ได้เป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมจึงไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๐๙๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การประมูลแผ่นป้ายทะเบียนรถรูปแบบพิเศษเพื่อนำเงินเข้ากองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓))

การกำหนดสัดส่วนของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

ประเด็นที่หนึ่ง การกำหนดจำนวนกรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องเป็นไปตามจำนวนสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย หรือเป็นไปตามสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

ความเห็น มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยให้ประกอบด้วยกรรมการห้าประเภท โดยกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) เป็นกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔ โดยวิธีการได้มาของกรรมการแต่ละประเภทนั้น มาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๒๔ (๔) (ง) กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยในการออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการเลือก การเลือกตั้ง กรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหมวดทั่วไป ข้อ ๖ กำหนดให้สภาการแพทย์แผนไทยประกาศกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการสมัคร การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ล่วงหน้าก่อนเลือกตั้ง โดยในประกาศให้มีรายละเอียดในเรื่องจำนวนกรรมการที่จะได้รับเลือกและการเลือกตั้งด้วย และในหมวด ๕ การเลือกตั้ง

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในข้อ ๒๕ ให้มีการเลือกตั้งกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว โดยให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔ และเมื่อมีความจำเป็นต้องจัดการเลือกตั้งกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยแต่ละคราว ให้สภาการแพทย์แผนไทยออกประกาศกำหนดจำนวนกรรมการที่จะได้รับการเลือกตั้งและต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยอย่างน้อยสามคน และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์อย่างน้อยสามคน ดังนั้น ข้อ ๒๕ แห่งข้อบังคับดังกล่าวมีการกำหนดให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔ ซึ่งมีสองวิชาชีพ ได้แก่ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยได้กำหนดจำนวนขั้นต่ำของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแต่ละประเภทไว้

เมื่อพิจารณามาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทยฯ และข้อ ๒๕ แห่งข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยฯ กำหนดให้การเลือกตั้งกรรมการโดยสมาชิกในแต่ละคราวให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนี้ ประกอบกับมาตรา ๔ ที่กำหนดประเภทของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยไว้แสดงให้เห็นชัดเจนว่ามุ่งหมายให้กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกตามมาตรา ๑๕ (๕) ต้องประกอบไปด้วยสองวิชาชีพ ได้แก่ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยไม่จำต้องมีที่มาจากทั้งสองวิชาชีพในจำนวนที่เท่ากันและไม่จำเป็นต้องเป็นสัดส่วนแปรผันตามจำนวนสมาชิกทั้งหมด แต่เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยที่จะพิจารณากำหนดได้ตามความเหมาะสม มิใช่เป็นการบังคับจำนวนที่แน่นอน เป็นแต่เพียงการกำหนดแนวทางในการเลือกตั้งกรรมการโดยสมาชิกในแต่ละคราวให้เหมาะสม

ประเด็นที่สอง การกำหนดสัดส่วนของกรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร

ความเห็น เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยสามารถกำหนดได้เองตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘ ประกอบมาตรา ๒๔ (๔) (ง) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทยฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยทุกด้านตามความเหมาะสม กรณีจึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัดส่วนของกรรมการประเภทดังกล่าวด้วย จึงไม่ต้องพิจารณาในประเด็นนี้อีก

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๑๓๖/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดสัดส่วนของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐))

รวมความเห็นฉบับย่อ
ของ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เดือนกันยายน ๒๕๖๓

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

ความหมายของภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ..... ๖-๓

การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ๖-๔

หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิม ๖-๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด : กรณีความเสียหายเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน ๖-๗

การขออนุญาตก่อสร้างโครงการขยายท่าเทียบเรือ ระยะที่ ๔ ในทะเลของบริษัท เคอรี่ สยามซีพอร์ต จำกัด ๖-๙

อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร ๖-๑๐

แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ..... ๖-๑๑

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ๖-๑๓

การดำเนินการตามมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
(องค์การมหาชน) (สสปท.)
..... ๖-๑๕

ขอหารือการจัดสรรเงินสมทบกองทุน
พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
..... ๖-๑๗

ความหมายของภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อความที่มีการฉายด้วยเลเซอร์หรือข้อความประกอบกับภาพพื้นหลังซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีการฉายด้วยเลเซอร์มีลักษณะเป็นภาพยนตร์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

ความเห็น โดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ภาพยนตร์” หมายความถึง วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์ จึงเห็นได้ว่า ภาพยนตร์ต้องมีลักษณะเป็นวัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือวัสดุที่มีการบันทึกภาพและเสียง และสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง (motion picture) ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงวีดิทัศน์ กรณีข้อความที่มีการฉายด้วยเลเซอร์นั้น แม้จะเข้าลักษณะเป็นวัสดุที่มีการบันทึกภาพก็ตาม แต่ไม่มีลักษณะเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง เป็นเพียงข้อความที่ฉายเพื่อสื่อความหมายอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น จึงไม่เข้าลักษณะเป็นภาพยนตร์ สำหรับกรณีข้อความประกอบภาพพื้นหลังซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีการฉายด้วยเลเซอร์เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นภาพที่มีการบันทึกภาพและเสียงลงในวัสดุก่อนที่จะนำออกฉายให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง จึงเข้าลักษณะเป็นภาพยนตร์

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้พิจารณาสาระสำคัญประกอบกับหมายเหตุท้ายซึ่งระบุเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ แล้วจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการภาพยนตร์ ดังนั้น กรณีข้อความประกอบกับภาพพื้นหลังซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีการฉายด้วยเลเซอร์ดังกล่าว แม้จะเข้าลักษณะเป็นภาพยนตร์ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้อความประกอบกับภาพพื้นหลังดังกล่าวสร้างขึ้นโดยมิได้มีความเกี่ยวข้องหรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการภาพยนตร์ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นที่สอง ภาพยนตร์ที่ฉายในเว็บไซต์ซึ่งเปิดให้บริการดูภาพยนตร์ทางออนไลน์ฟรีมีลักษณะเป็นภาพยนตร์ที่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนหรือไม่

ความเห็น คำว่า “ฉาย” ตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หมายความว่า การนำภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์มากระทำให้ปรากฏภาพ หรือภาพและเสียงด้วยเครื่องฉาย หรือเครื่องมืออื่นใด และให้หมายความรวมถึงการถ่ายทอดด้วย ดังนั้น ภาพยนตร์ที่ฉายในเว็บไซต์ซึ่งเปิดให้บริการดูทางออนไลน์ฟรีที่เกิดจากการนำเซิร์ฟเวอร์ซึ่งเป็นวัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงเป็นภาพยนตร์ที่ให้บริการในเว็บไซต์ โดยจะมีการถ่ายทอดผ่านสัญญาณอินเตอร์เน็ตเมื่อผู้ใช้บริการเปิดดูจึงอยู่ในความหมายของบทนิยามดังกล่าว แต่เนื่องจากเจตนารมณ์ของ

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ตามที่ปรากฏในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. .... (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๐/๒๕๕๐) ระบุว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถนำมาใช้ควบคุมการฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ ผ่านระบบการส่งสัญญาณภาพผ่านดาวเทียมหรือระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งมีกระบวนการและเทคโนโลยีที่ซับซ้อน ซึ่งหากรัฐบาลต้องการควบคุมจะต้องมีการศึกษารายละเอียดในการตรากฎหมายขึ้นมาใช้บังคับต่อไป ดังนั้น แม้ว่าภาพยนตร์ที่ผู้ใช้บริการเปิดดูทางออนไลน์ฟรีในเว็บไซต์จะมีลักษณะเป็นภาพยนตร์ตามบทนิยามคำว่า “ภาพยนตร์” ก็ตาม แต่ลักษณะการให้บริการภาพยนตร์ดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่จะต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ

ประเด็นที่สาม การเปิดให้บริการดูภาพยนตร์ทางออนไลน์ฟรีในเว็บไซต์มีลักษณะเป็นโรงภาพยนตร์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และต้องขออนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หรือไม่

ความเห็น เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่สองแล้วว่า ภาพยนตร์ที่ผู้ใช้บริการเปิดดูทางออนไลน์ฟรีในเว็บไซต์ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นที่สามนี้

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๑๔๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความหมายของภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

ประเด็น การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องจัดทำเป็นกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง หรือรูปแบบทางกฎหมายอื่นใดหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับตราขึ้นเพื่อให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ บัญญัตินิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ต้องดำเนินการโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา ซึ่งการจัดทำมาตรฐานการศึกษาต้องยึดหลักการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ โดยมีบทบัญญัติรองรับหลักการอื่นเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่อาจกำหนดให้มีขึ้นในอนาคตตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๗ (๖) ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ากฎหมายที่ตราขึ้นใหม่ทั้งสองฉบับนี้มีหลักการและองค์กรที่ไม่เคยมีมาก่อน กล่าวคือ ได้จัดตั้งคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นแยกออกจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา และกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะและให้ความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา การรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และการวินิจฉัยสั่งการเพื่อยับยั้งหรือยุติการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง นอกจากนั้น ยังได้บัญญัติหลักการในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ ด้วยเหตุนี้ การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้นใหม่ตามกฎหมายทั้งสองฉบับจึงต้องพิจารณามาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาฯ ซึ่งมุ่งหมายกำหนดหลักการสำคัญของมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นกฎกระทรวง

เมื่อปรากฏว่า หลักการสำคัญในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาในปัจจุบันมีอยู่สี่เรื่อง คือ (๑) มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒) มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (๓) มาตรฐานเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ และ (๔) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เรื่องดังกล่าวทั้งสี่เรื่องจึงควรกำหนดเป็นกฎกระทรวง ส่วนเรื่องที่มีความสำคัญรองลงไปจะกำหนดเป็นระเบียบหรือประกาศก็ขึ้นอยู่กับความสำคัญและเนื้อหาสาระ เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเป็นการเฉพาะให้ต้องดำเนินการออกในรูปแบบใดก็ต้องดำเนินการออกในรูปแบบนั้น

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๕/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิม

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานมีหน้าที่ต้องจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๕๕ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวฯ บัญญัติให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานมีหน้าที่ต้องจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางเมื่อคนต่างด้าวทำงานจนครบตามสัญญาจ้างระหว่างนายจ้างและคนต่างด้าวนั้น ฉะนั้น หากไม่มีการต่ออายุสัญญาจ้างหรือคนต่างด้าวได้ทำงานกับนายจ้างรายใหม่ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานจึงมีหน้าที่ต้องจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทาง

ประเด็นที่สอง ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานมีความรับผิดชอบในการจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางตามสัญญาจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาสองปี หรือยังคงมีความรับผิดชอบไปจนกว่าจะมีการจัดส่งคนต่างด้าวนั้นกลับไปยังประเทศต้นทาง

ความเห็น ความรับผิดชอบของผู้อนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานในการจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศหรือสัญญาจ้าง สำหรับกรณีนี้เมื่อผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างตามมาตรา ๔๓ เป็นระยะเวลาสองปีตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง ฉะนั้น หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงนายจ้างตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานจึงมีหน้าที่ต้องจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

สำหรับประเด็นปัญหาว่า หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิมว่าควรเป็นของผู้ใดนั้น เนื่องจากนายจ้างรายเดิมและคนต่างด้าวรายเดิมได้ต่ออายุสัญญาจ้างกันผู้รับอนุญาตฯ จึงไม่ต้องจัดส่งคนต่างด้าวนั้นกลับไปยังประเทศต้นทาง กรณีคนต่างด้าวได้ทำงานตามสัญญาจ้างที่ได้ต่ออายุจนครบกำหนดระยะเวลาแล้ว พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มิได้บัญญัติให้ผู้ใดมีหน้าที่ในการจัดส่งคนต่างด้าวนั้นกลับไปยังประเทศต้นทาง แต่โดยที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทาง หรือการให้นายจ้างวางหลักประกันเป็นหลักการที่สำคัญของกฎหมายฉบับนี้และทำให้ผู้ต้องปฏิบัติต้องรับภาระทางการเงินและมีบทลงโทษ จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ซึ่งหากจะให้ผู้ใดรับภาระดังกล่าวจำเป็นต้องมีบทบัญญัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดแจ้งในพระราชกำหนดฉบับนี้ ดังนั้น หากเห็นว่ามีความจำเป็นกรมการจัดหางานก็ควรดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ในประเด็นดังกล่าวต่อไป

อนึ่ง ในระหว่างที่พระราชกำหนดฉบับนี้ยังไม่มีบทบัญญัติกำหนดหน้าที่ดังกล่าวคนต่างด้าวซึ่งสิ้นสุดระยะเวลาได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรก็มีหน้าที่ต้องเดินทางออกไป แต่หากยังฝ่าฝืน เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ต้องดำเนินการจัดการให้ออกไป โดยหากมีปัญหา

เรื่องค่าใช้จ่าย กรมการจัดหางานอาจจัดส่งคนต่างด้าวนั้นโดยใช้จ่ายเงินจากกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวในการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๗๗ (๒) แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อไม่ให้คนต่างด้าวที่ทำงานครบตามสัญญาจ้างที่ต่ออายุแล้วและจำเป็นต้องเดินทางกลับไปยังประเทศต้นทางอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๑๘๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หน้าที่การจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางในกรณีที่มีการต่ออายุสัญญาจ้างกับนายจ้างรายเดิม คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๙))

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด : กรณีความเสียหายเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน

ประเด็น กรณีที่เกิดความเสียหายในการจัดซื้อวัสดุต่าง ๆ ของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ใช้งบประมาณของกรมพลศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนและเจ้าหน้าที่สำนักงานอัยการสูงสุด หน่วยงานของรัฐแห่งใดที่จะต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ความเห็น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ และข้อ ๑๒ แห่งระเบียบดังกล่าว กำหนดให้กรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่งหรือความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนั้น กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการโดยใช้งบประมาณของกรมพลศึกษาและงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพราะฉะนั้นทั้งสองหน่วยงานจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และโดยที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีส่วนเกี่ยวข้องในการทำละเมิด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่

ผู้กระทำละเมิดสังกัด แต่เนื่องจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นราชการส่วนภูมิภาคของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยมิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงต้องถือว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดมีอำนาจร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่ให้หน่วยงานอื่นโดยไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจในหน่วยงานต้นสังกัด จึงต้องพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติภารกิจให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งใด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นย่อมเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และเมื่อกรรมการตรวจรับพัสดุจำนวน ๓ คน ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจรับพัสดุให้แก่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงถือได้ว่ากรรมการตรวจรับพัสดุดังกล่าวปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และเมื่อการเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นการปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยไม่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ทั้งสำนักงานอัยการสูงสุดมิได้มอบหมายหรืออนุญาตให้ไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุดจึงไม่ต้องร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ดังนั้น อธิบดีกรมพลศึกษาและปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดหรือปฏิบัติงานให้จึงเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และโดยที่สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน โดยมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเมื่อเกิดความเสียหายแก่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด และมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงสามารถร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแทนปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า นอกจากการก่อความเสียหายของเจ้าหน้าที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดทางละเมิดแล้ว ยังอาจเป็นการกระทำความผิดทางวินัยและการกระทำความผิดอาญาด้วย จึงสมควรที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาดำเนินการทางวินัยและทางอาญาแก่เจ้าหน้าที่ตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไปด้วย

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๐๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด : กรณีความเสียหายเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การขออนุญาตก่อสร้างโครงการขยายท่าเทียบเรือ ระยะที่ ๔ ในทะเลของบริษัท เคอรี่ สยามซีพอร์ต จำกัด

ประเด็น พื้นดินใต้ทะเลที่บริษัท ค. ก่อสร้างท่าเทียบเรือซึ่งอยู่ในทะเลห่างจากชายฝั่งประมาณ ๒.๗ กิโลเมตรเป็นป่าตามมาตรา ๔ (๑) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติให้ “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าท่าเทียบเรือแห่งนี้อยู่ในทะเล โดยมีสะพานเชื่อมออกไปจากชายฝั่งประมาณ ๒.๗ กิโลเมตร และจากการตรวจสอบปรากฏว่าบริเวณก่อสร้างท่าเทียบเรือดังกล่าวไม่เป็นพื้นที่ชายทะเล ดังนั้น บริเวณที่ดินท่าเทียบเรือจึงเป็นที่ดินที่นอกเหนือออกไปจากการเป็นที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพราะบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” ตามมาตรา ๑ หมายความว่า “พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย” ซึ่งตามนิยามนี้พื้นที่ดินทั่วไปที่พ้นจากพื้นที่บนบกและที่ชายทะเลแล้วจะไม่ใช่ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อไม่ใช่ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ย่อมไม่ใช่ “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ความเห็นเกี่ยวกับที่ดินท่าเทียบเรือข้างต้นมิได้ขัดหรือแย้งกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๖/๒๕๓๗ (สภาพทางกฎหมายของพื้นที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเล) เพราะกรณีดังกล่าวเมื่อมีการถมทะเลแล้ว พื้นที่ที่เกิดจากการถมทะเลย่อมกลายเป็นพื้นที่บนบก จึงเป็นที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมิได้ขัดหรือแย้งกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๐/๒๕๔๙ (ปัญหาข้อกฎหมายคำว่า “ที่ดิน” ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔) เพราะบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” และ “อุทยานแห่งชาติ” ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กว้างกว่าบทนิยามคำว่า “ป่า” ในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ส่วนความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๒๑/๒๕๕๕ (การขออนุญาตแผ้วถางป่าในพื้นที่ดูดทรายในที่ดินของรัฐ) มีข้อเท็จจริงเป็นการดูดทรายในแม่น้ำลำคลองซึ่งเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และเป็นที่ดินในความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ในความเห็นเรื่องดังกล่าวยังมีต่อไปอีกว่าหากเป็นการแผ้วถางทำลายป่าก็จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และต้องได้รับการอนุญาตตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ดูดทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ความเห็นเรื่องการขออนุญาตแผ้วถางป่าในพื้นที่ดูดทรายในที่ดินของรัฐจึงต่างออกไปจากกรณีที่ดินท่าเทียบเรือในข้อหารือนี้เช่นกัน

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขออนุญาตก่อสร้างโครงการขยายท่าเทียบเรือ ระยะที่ ๔ ในทะเลของบริษัท เคอรี่ สยามซีพอร์ต จำกัด คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร

ประเด็นที่หนึ่ง การให้องค์กรเกษตรกรกู้ยืมเงินเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถออกระเบียบกำหนดให้มีการเรียกเก็บดอกเบี้ยหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากองค์กรเกษตรกรได้หรือไม่

ความเห็น กองทุนฯ ซึ่งเป็นผู้ให้กู้ย่อมมีสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่จะคิดดอกเบี้ยองค์กรเกษตรกรซึ่งเป็นผู้กู้ได้ตามปกติธุระของการกู้ยืมเงิน ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ มิได้กำหนดบทบัญญัติมาตราใดให้เรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยหรือประโยชน์อื่นใดจากเงินที่ให้องค์กรเกษตรกรกู้ยืม และให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

แม้การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการกองทุนฯ แต่โดยที่การไม่เรียกเก็บดอกเบี้ย จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ สมควรที่คณะกรรมการกองทุนฯ จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เหตุผลความจำเป็น ปัญหาในทางปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้น การไม่เลือกปฏิบัติและผลกระทบอื่นที่จะได้รับ ตลอดจนผลกระทบต่อองค์กรเกษตรกรที่ได้กู้ยืมเงินไปแล้วในอันที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม นอกจากนั้น การไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยยังเป็นภาระด้านงบประมาณของรัฐที่จะต้องจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเข้าสมทบให้แก่กองทุนฯ ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนฯ จึงต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้โดยรอบคอบ

ประเด็นที่สอง กรณีการให้เกษตรกรเช่าซื้อทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน คณะกรรมการกองทุนฯ สามารถออกระเบียบกำหนดให้มีการเรียกเก็บดอกเบี้ยหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยการเช่าซื้อจากเกษตรกรได้หรือไม่

ความเห็น กองทุนฯ ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าซื้อย่อมมีสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่จะคิดดอกเบี้ยจากเกษตรกรซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อได้ตามปกติธุระของการเช่าซื้อแม้พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรฯ จะมิได้กำหนดให้เรียกเก็บดอกเบี้ยไว้โดยตรงก็ตาม และเป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณาได้ตามที่เห็นสมควรด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับการไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมที่ได้กล่าวไว้แล้วในประเด็นที่หนึ่ง

อนึ่ง การผ่อนผันการชำระหนี้ ลดหนี้ ปลดหนี้ ให้แก่เกษตรกรตามมาตรา ๓๗/๙ วรรคสาม คณะกรรมการกองทุนฯ จะดำเนินการได้โดยต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ประเด็นที่สาม กรณีที่คณะกรรมการกองทุนฯ สามารถออกระเบียบเกี่ยวกับการให้องค์กรเกษตรกรกู้ยืมเงินหรือระเบียบเกี่ยวกับการให้เกษตรกรเช่าซื้อทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้โดยไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยได้ การเรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกรที่ผ่านมาจะมีผลบังคับตามกฎหมายหรือไม่

ความเห็น เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า กองทุนมีสิทธิเรียกเก็บดอกเบี้ยได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การเรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรที่ผ่านมาจึงมีผลบังคับตามกฎหมาย

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๔/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรในการเรียกเก็บหรือไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยจากองค์กรเกษตรกรหรือเกษตรกร คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓))

แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการของผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีขอบเขตเพียงใด

ความเห็น มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ กำหนดให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบ หรือรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมาย โดยมีเจตนารมณ์เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบพาณิชยกรรมให้ได้รับบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียว (One Stop Service) อันเป็นการส่งเสริมให้มีการประกอบอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมภายในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยการดำเนินการใดของผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบพาณิชยกรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นภายในนิคมอุตสาหกรรม หากกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ต้องได้รับอนุมัติ ฯลฯ ให้ถือว่าผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจรวมถึงบรรดาการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการอนุมัติ ฯลฯ ด้วย เช่น การตรวจสอบข้อเท็จจริง การออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข การพักใช้ เพิกถอน ต่ออายุ หรือโอนใบอนุญาต ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตราดังกล่าวที่ประสงค์จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบพาณิชยกรรม และเมื่อได้รับอนุมัติ ฯลฯ แล้ว ให้ถือว่าผู้ดำเนินการนั้นได้รับอนุมัติ ฯลฯ จากหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าว

หรือได้จดทะเบียนหรือแจ้งต่อหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าวด้วยแล้ว

สำหรับการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายทั้งสี่ฉบับข้างต้น เมื่อมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ได้กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไร เช่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสข ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายย่อมเป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยผลของกฎหมายโดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นอีก รวมทั้งมีอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น อย่างไรก็ดี หากการดำเนินการเรื่องอื่นใดที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นมิได้กำหนดให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นการใช้อำนาจเฉพาะเรื่องซึ่งอยู่นอกเหนือไปจากขอบเขตของการดำเนินการตามมาตรา ๔๒ หรือการดำเนินการอื่นใดที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้กำหนดให้มีผู้ใช้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายนั้นกำหนด นอกจากนี้ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุมัติ ฯลฯ ไว้เป็นบทกฎหมายทั่วไปแล้ว และมาตรา ๔๒ ก็มิได้กำหนดให้อำนาจแก่ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายในการดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องดังกล่าวไว้ ดังนั้น กนอ. จึงไม่มีอำนาจที่จะออกกฎหมายลำดับรองเป็นการเฉพาะได้

ประเด็นที่สอง การดำเนินการของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย หรือค่าอื่นใดตามมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องดำเนินการอย่างไร

ความเห็น โดยที่มาตรา ๔๒/๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ กำหนดให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย หรือค่าอื่นใดที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ และให้นำส่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเรียกเก็บ โดยวิธีการนำส่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ตกลงกัน และความในวรรคสอง ให้ กนอ. มีอำนาจเรียกเก็บค่าบริการในการดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ ตามอัตราที่คณะกรรมการ กนอ. กำหนดแต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละสิบ และให้ค่าบริการนั้นเป็นรายได้ของ กนอ. ดังนั้น กนอ. จึงมีอำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ แทนหน่วยงานของรัฐ โดย กนอ. จะต้องนำส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ที่เรียกเก็บทั้งหมดนั้นให้แต่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเรียกเก็บต่อไป โดย กนอ. มีอำนาจเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้ได้ รวมถึงกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้กำหนดหลักเกณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมไว้เป็นการเฉพาะ เช่น การหักเงินค่าธรรมเนียมเพื่อจัดสรรเป็นเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ กนอ. ย่อมมีอำนาจ

ตามกฎหมายที่จะดำเนินการหักเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวและจัดสรรเป็นเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายได้

สำหรับการจัดเก็บและนำส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ในกรณีที่นิคมอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายมากกว่าหนึ่งองค์กร หรือแต่ละองค์กรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้แตกต่างกัน นั้น เมื่อมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ ได้กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ดังนั้น กนอ. และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถใช้กลไกทางการบริหารราชการในการทำความตกลงร่วมกันว่าจะอาศัยหลักเกณฑ์หรืออัตราค่าธรรมเนียมของหน่วยงานของรัฐใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานได้ และหาก กนอ. ได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฯลฯ ตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐใดแล้ว ก็ต้องนำส่งค่าธรรมเนียม ฯลฯ ให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นต่อไป ตามที่มาตรา ๔๒/๒ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้

ประเด็นที่สาม ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ มิได้กำหนดให้ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์บรรดาคำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินการอนุมัติ ฯลฯ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแต่อย่างใด ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะแล้ว ดังนั้น อำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินการอนุมัติ ฯลฯ จึงเป็นอำนาจของผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคณะกรรมการที่มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๒๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องได้หรือไม่

ความเห็น คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ อันได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา คณะกรรมการว่าด้วยความปลอดภัยของสินค้าและบริการ คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก

และคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เป็นการบังคับใช้กฎหมายในรูปของคำสั่งที่มีผลต่อการประกอบกิจการของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายและมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หากผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ย่อมมีสิทธิที่จะอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งนั้นได้ โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในกรณีดังกล่าวตามมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ กำหนดให้มีการอุทธรณ์เฉพาะแต่กรณีคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง เช่น คำสั่งให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา หรือคำสั่งห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา โดยมิได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในกรณีอื่นไว้ การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในกรณีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ จึงต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยขั้นตอนและระยะเวลาในการอุทธรณ์ต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กล่าวคือ ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองจะต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการเฉพาะเรื่องซึ่งออกคำสั่งนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์หรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ หากคณะกรรมการเฉพาะเรื่องไม่เห็นด้วยก็ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ เพื่อพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานและอาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ จะต้องมีการแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องอย่างไร

ความเห็น เมื่อได้ให้ความเห็นแล้วว่าการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในกรณีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ จะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ การแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งในกรณีนี้จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้งและระยะเวลา

สำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าวไป พร้อมกับการแจ้งคำสั่งทางปกครองให้แก่ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองทราบ

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง รวม ๔ คณะ มีผลทำให้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน กรณีจึงสมควรที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะได้พิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิการอุทธรณ์แก่ผู้รับคำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ซึ่งหากเห็นว่าจำเป็นต้องมีการอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง ก็สมควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เป็นรูปแบบเดียวกัน แต่หากเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้มีการอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง ก็ควรเสนอให้มีการตัดอำนาจของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการพิจารณาวินิจฉัยการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องและขั้นตอนการอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง รวมถึงเพิ่มเติมบทบัญญัติให้ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองใช้สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๓๘/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.)

ประเด็น สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.) เป็นนิติบุคคลที่จะต้องได้รับใบอนุญาตให้บริการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่

ความเห็น ในเบื้องต้นต้องพิจารณาว่า สสปท. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองผู้ใช้แรงงานจากการทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจเกิดอันตรายต่อสุขภาพหรืออนามัยในการทำงาน จึงได้กำหนดมาตรการควบคุม กำกับดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยนิติบุคคลที่ประสงค์จะให้บริการตามมาตรา ๑๑ จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสวัสดิการ

และคุ้มครองแรงงาน ซึ่งการให้บริการดังกล่าวแบ่งได้เป็นสองลักษณะ ลักษณะที่หนึ่ง การให้บริการที่เป็นการดำเนินการหรือจัดการโดยตรง ได้แก่ การตรวจวัด การตรวจสอบ การทดสอบ การรับรอง และการประเมินความเสี่ยง และลักษณะที่สอง การให้บริการที่เป็นการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ การจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษา โดยที่มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้มี สสปท. มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานและมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด ต่อมาได้มีการจัดตั้ง สสปท. เป็นองค์การมหาชน อันมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว อาทิ ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของภาครัฐและเอกชน จัดให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนาและสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม ให้บริการทางวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ดังนั้น สสปท. จึงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการใด ๆ ได้ภายในขอบวัตถุประสงค์ดังกล่าว กรณีที่ สสปท. จะดำเนินการให้บริการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ สสปท. จึงสามารถดำเนินการได้เฉพาะการจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาในการทำงานเท่านั้น แต่ไม่สามารถดำเนินการให้บริการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง หรือประเมินความเสี่ยง เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ และมาตรา ๗ ประกอบกับมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)ฯ

สสปท. จะจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ นั้น มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ บัญญัติให้นิติบุคคลที่ประสงค์จะดำเนินการตามมาตราดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาต และเมื่อ สสปท. มิใช่กิจการที่ได้รับยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ มาใช้บังคับตามมาตรา ๓ แห่ง

พระราชบัญญัติดังกล่าว สสปท. จึงต้องขอรับใบอนุญาตจากอธิบดีฯ เพื่อดำเนินการดังกล่าว

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๕๙/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (สสปท.) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

ขอหารือการจัดสรรเงินสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ประเด็นที่หนึ่ง กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) โดยให้สำนักงาน กสทช. จัดสรรให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรงสำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการระดมทุนเพื่อการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน และมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติว่า รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตาม (๑) และ (๒) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน กสทช. ค่าภาระต่าง ๆ ที่จำเป็น เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนตามมาตรา ๕๒ กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้น เงินที่สำนักงาน กสทช. จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจึงเป็นเงินตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องจัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไม่สามารถจัดสรรให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรงได้

ประเด็นที่สอง โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษานี้เป็นโครงการที่อยู่ในขอบเขตวัตถุประสงค์

ของกองทุนหรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำเงินที่ได้รับการจัดสรรดังกล่าวไปจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๖๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยข้อ ๒๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดว่า การขอรับการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อการผลิต การวิจัย หรือการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น การพิจารณาว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ อยู่ในขอบเขตวัตถุประสงค์ของกองทุนหรือไม่ และการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ตามโครงการดังกล่าวนั้นเป็นการดำเนินการภายในกรอบวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือไม่ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จะพิจารณา

(**เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๒/๒๕๖๓** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอหารือการจัดสรรเงินสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางณัฐนันทน์ อัศวเลิศศักดิ์
กรรมการร่างกฎหมายประจำ
นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายไทย
นางวิชชุดา อุ่นจิตติกุล
ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูลกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางสาวภัทรานิษฐ์ มณีพันธุ์
นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติการ
นายวสุ สรรกำเนิด
พนักงานราชการ (นิติกร)
นางสาวปริญสินีย์ พรสวัสดิ์
พนักงานราชการ (นิติกร)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th